

Ray Dhaliwal
Real Estate Broker

Moving to Indiana?

Contact Ray Dhaliwal @ 317-993-4987

Helpful in Easy and Accessible Home Loans at best Interest Rates.

Listing and Selling Homes in Indianapolis Area.

Good relations with all the well reputed leading Builders in the Area.

Specialized in Pre-Sale homes for Investment and Residential purposes.

CENTURY 21 SCHEETZ
RAYD@C21Scheetz.com

Twenty-Fourth Year of Publication

ਨਿਊਯਾਰਕ ਐਡੀਸ਼ਨ

Price 50¢

ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

Email: punjabtimes1@gmail.com

www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 24, Issue 38; September 23, 2023

20451 N. Plum Grove Rd., Palatine, IL 60074

Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.), ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਲੋਂ ਲੰਘੀ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ 'ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲਾ-2023' ਦੌਰਾਨ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿਚਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ। ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਦਾ ਇਹ ਮੇਲਾ ਹਰ ਵਾਰ ਵਾਂਗ ਮਨੋਰੰਜਨ ਭਰਪੂਰ ਰਿਹਾ। (ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਭਖਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਆਗੂ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਛਿੜ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿਥੇ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਏ ਹਨ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਥਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹੱਤਿਆ ਪਿੱਛੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਚੋਟੀ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮੈਟ

ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਸੱਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਈ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲ ਗਈ ਸੀ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ (ਕੇ.ਸੀ.ਐਫ.) ਦੇ ਖਾੜਕੂ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜਵੜ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕੁਝ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ।

ਅਣਪਛਾਤਿਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਹਮਾਇਤੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰਬਾ ਉਰਫ ਖੰਡਾ ਦੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਬਰਮਿੰਘਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲੱਗੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਿੱਝਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਤਿ-ਲੋੜੀਂਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲਖਾਨਿਆਂ ਦੇ

ਬਾਹਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ (ਐਨ.ਐਈ.ਏ.) ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਸਖਤੀ ਵਰਤਣ ਲਈ ਵੀ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ)

One stop shop for all your taxi needs

The Friendly Group Ltd.
Chelsea Taxi Brokers

Ph: 212-947-9833, 212-695-0601

40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ

All types of insurance

- * Medallion transfers
- * Accident claims
- * Taxi Stand Facility available

We are here at your service to sell and buy or insure medallions and we are in business to help our Punjabi Community since last 40 years.

*Ask us about Purchase or new buyer and financing.

ਟੈਕਸੀ ਮਡਾਲੀਅਨ ਖਰੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲੈਣ ਜਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਡਾ ਸੁਝਾਵਾਨ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਸਟਾਫ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।

ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਪੀ ਐਮ ਮੋਦੀ ਦਾ 73ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ

ਮਿਲਵਾਕੀ (ਬਿਊਰੋ): ਲੰਬੇ ਸੋਮਵਾਰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਉਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਐਵਾਰਡ ਜੇਤੂ ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ

ਕੀਤੀ। ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਜੀ ਐਸ ਟੀ ਹਟਾਉਣਾ, ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 'ਬੀਰ ਦਿਵਸ' ਮਨਾਉਣ

ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਐਨ

ਸੁਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿਚ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡੀ, ਵਿਪਨ, ਸ਼ ਓਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੋਕਾ, ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਡਾ.

ਸਮਾਜਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੋਵੇ, ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਨਿਮਰ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ

ਜਨਮ ਦਿਨ ਕੇਕ ਕੱਟ ਕੇ ਬੜੀ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਜ਼ਰ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 73ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ

ਦਾ ਐਲਾਨ, ਪੰਜ ਤਖਤਾਂ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਆਰ ਆਈ ਲਈ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ, ਹਿੰਦੂ, ਜੈਨ, ਬੋਧ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸਚਨ-ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਜ਼ਰ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਹੈਪੀ ਹੀਰ, ਸ਼ਿਫਾਲੀ ਅਤੇ ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ (ਪੀ ਟੀ ਸੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਸੁਖਸੀਅਤ ਹਨ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਹਰ ਕਾਰਜ-ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਾਰਮਕ ਹੋਵੇ,

ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗ਼ਜ਼ਲ ਮੰਚ ਸਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ

**ਪਿੰਡ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦਾ
ਆਉਂਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ। ਉਥੇ ਜਾਣਾ।
ਪਿੰਡ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨਾ। ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।
ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਕਰਨਾ।
ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਵਸੋ। ਕਿਵੇਂ?
ਮੁਖਤ ਮਦਤ। ਦੇਖੋ ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ 360 ਸੈਂਟਰ।
ਕਾਲ/ ਵ੍ਹਟਸਐਪ 630-803-2179
ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ।**

**ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
847-359-0746**

ਸਰੀ, (ਹਰਦਮ ਮਾਨ): ਗ਼ਜ਼ਲ ਮੰਚ ਸਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਨਾਲ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੰਚ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦਵਿੰਦਰ ਗੌਤਮ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਵੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ('ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਬਲਦੇ ਸੂਰਜ' ਅਤੇ 'ਫੁੱਲ, ਤਿਤਲੀ ਤੇ ਉਹ') ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਨਿਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਉਕਾਬ ਵਾਲਾ ਪਾਸਪੋਰਟ' ਛਪ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸੀਰੀਅਲ 'ਗੁੱਜ' ਵੀ 25 ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਟੈਲੀਕਾਸਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਹਿਤਕ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਜ਼ਫਰ' ਵੀ ਕੱਢਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਜੀਵਨ, ਅਧਿਆਪਨ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਉਣ, ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓ 'ਹੋਸਟ ਬਣਨ ਦੀ ਗਾਥਾ ਸਾਂਝੀ

ਮੰਚ ਸਰੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਪਲ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜਵੰਤ ਰਾਜ, ਦਵਿੰਦਰ ਗੌਤਮ, ਪ੍ਰੀਤ ਮਨਪ੍ਰੀਤ, ਹਰਦਮ ਮਾਨ

ਅਮਰੀਕਾ: 11 ਸਤੰਬਰ ਹਮਲੇ ਦੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਰੋਹ 'ਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ

ਓਹਾਇਓ: ਡੇਅਟਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨਾਲ 11 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਸੈਂਟਰ ਟਾਵਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਂਟਾਗਨ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ 22ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਡੇਅਟਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਬੀਵਰਕ੍ਰੀਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ 9/11 ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਿਖੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ 2600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟਾਵਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਦਿੱਤਾ। 186 ਲੋਕ ਪੈਂਟਾਗਨ ਵਿਖੇ ਜਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਅਤੇ 40 ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਵਿਚ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਯਾਦਗਾਰ ਉੱਤੇ ਝੰਡਾ ਨੀਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਘੰਟੀ ਵਜਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਚਾਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬੀਵਰਕ੍ਰੀਕ ਦੇ ਮੇਅਰ ਬੌਬ ਸਟੋਨ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਬੀਵਰਕ੍ਰੀਕ ਦੇ 9/11 ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਗੁਆਚੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉ ਅਮਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਅਜੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ਹਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੀਸਾ, ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਮਲਾਵਰ 11 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ “ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ” ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ 9/11 ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਘਾਤਕ ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਾਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ: ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁੰਦਰ ਜਲੌਅ ਸਜਾਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਸਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੁੱਜੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਗੁਰੂਪ੍ਰਥਮ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਰਾਤਨ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਤੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੀਆਂ 40-50 ਕਿਸਮਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਗਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਨਾਲ ਇਸ ਅਲੌਕਿਕ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਦਿੱਖ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁੰਦਰ ਲੱਗ ਰਹੀ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਜਲੌਅ ਵੀ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ 'ਚ ਸੱਚਖੰਡ ਵਿਖੇ, ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਊਢੀ ਵਾਲੇ ਪੁਲ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਊਢੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਛਫ਼ੀਆਂ

ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਜਾਵਟ ਵਾਸਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਟਰੱਕ ਲੱਗੇ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਇਸ ਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਜਾਵਟ ਵਾਸਤੇ ਲਗਭਗ 125 ਕਾਰੀਗਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਧਾਲੂ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ 1604 ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕਰ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਾਪ ਕੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗ੍ਰੰਥੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਵੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੱਜ 2 ਲੱਖ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਸੌਂਪਿਆ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੂਨ 1984 ਦਾ ਹਮਲਾ ਸਿੱਖ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਜ਼ਖਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੌਮ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਕੌਮ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ

ਫਗਵਾੜਾ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲ ਵੱਲ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ 42 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਮਿੱਲ ਦੀਆਂ ਸੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਸਤੇ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸੋਮ

ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਾ: ਸਾਬਕਾ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਣੇ ਤਿੰਨ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ

ਮੁਹਾਲੀ: ਮੁਹਾਲੀ ਦੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੇ ਫਰਜ਼ੀ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਬਾਣਾ ਲੋਪੋਕੇ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਬਕਾ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ 2-2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸਾਬਕਾ ਬਾਣੇਦਾਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਰੋੜਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ।

ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਸਾਬਕਾ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ, ਹੌਲਦਾਰ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਫਰਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦਿਖਾ ਕੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲੱਖਾ ਅਤੇ ਜਸਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਨਾ ਸੁਣੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ, ਕਤਲ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਖੁਰਦ-ਬੁਰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੇਰਕਾ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੱਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ 2000 ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਅੱਠ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੰਯੁਕਤ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ: ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ ਨੇ ਇੱਥੇ ਇਕੱਠ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੰਯੁਕਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੁਣ ਚਪਲੂਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਚੇਤਨਾ ਮੰਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਵਰਗ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ।

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਪਰਲਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਮੁਹਾਲੀ: ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪਰਲਜ਼ ਗੋਲਡਨ ਫੋਰੈਸਟ (ਪੀ.ਜੀ.ਐਫ.) ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਭੰਗੂ ਵਾਸੀ ਫੇਜ਼-7 ਮੁਹਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਲਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਘੁਟਾਲੇ ਸਬੰਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜਪਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਰਲਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ/ਸਮੂਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਜ਼ੀਰਾ ਵਿਚ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ

ਭੰਗੂ ਪਰਲਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਮੂਹ/ ਸਬਸਿਡਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੀ

ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਚਿਟ ਫੰਡ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 5 ਕਰੋੜ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਸਨਅਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਵੇਗੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਨਅਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ-ਸਨਅਤਕਾਰ ਮਿਲਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਸਨਅਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਸਰਹੱਦੀ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸਨਅਤ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਕਾਸ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਾਰਡਰ ਸਨਾਖਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਨਅਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏਗੀ ਜੋ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ

ਕੰਟਰੋਲ ਵਾਸਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਈਵੇਅ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਈ-ਸਟਲ ਸਰਵਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ 50-100 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਸੈਲੀਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪੁਆਇੰਟ (ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਬੈਂਕ੍ਰਿਟ ਹਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਥਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸੰਮੇਲਨ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 1200-1500 ਕਰੋੜ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਉਭਾਰੇਗਾ।

ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਵਾਂਗੇ: ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਨਅਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏਗੀ ਜੋ ਕਿ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਹਿਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਹੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਯੂਨਿਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਵਾਸਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਛੇਤੀ ਹੀ ਚੀਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦੇਵੇਗਾ: ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਜਲੰਧਰ: ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਚੀਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਦੀ ਵੱਡਾ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। 'ਸਰਕਾਰ-ਸਨਅਤਕਾਰ ਮਿਲਣੀ' ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਉੱਦਮੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਘਾਲਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਸਮਰੱਥਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚੀਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ 'ਆਪ' ਸੁਪਰੀਮੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਘਰੇਲੂ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਅੰਬੈਸਡਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਹਰੋਂ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਧੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਸ 'ਚ ਹੀ ਖਹਿਬੜੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋੜ ਬਾਰੇ ਬਣ ਰਹੇ ਮਾਹੌਲ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ 'ਆਪ' ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਬਦੀ ਜੰਗ ਹੋਰ ਤਿੱਖੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਵੀ ਉਲਝਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 'ਆਪ' ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਾਲੇ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਲਏ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਤਿੱਖੇ ਤੇਵਰ ਦਿਖਾਏ ਹਨ। ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣ।" ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਨਿੱਤਰੇ

ਸਨ। ਹੁਣ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਦੂਸਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੱਖ

'ਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਰਫਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ 'ਆਪ' ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ: ਬਾਜਵਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠ ਤੋਂ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ 'ਆਪ' ਨਾਲ ਕੋਈ ਚੋਣ ਗੱਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਹਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਛੇਤੀ ਟਿਕਟ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਵੇ।

ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 'ਆਪ' ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਵੀ ਮੰਤਵਾਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨੀਆਂ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਤਣਾ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਨਮੋਲ ਗਗਨ ਮਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ

ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਨੇਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਵੇ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਜਾਣਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸੰਧਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਡਕਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਕੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਮਾਰਗ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਟਹਿਣਾ ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅੰਡਰਬ੍ਰਿਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹਾਦਸੇ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਡਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਟਹਿਣਾ ਨੇੜੇ ਅੰਡਰਬ੍ਰਿਜ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਚਾਇਤ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ 'ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦ 'ਚ ਘਿਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਵਿਨੋਦ ਘਈ ਦਾ ਬਦਲ ਤਲਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, 'ਵਰਤਮਾਨ ਏਜੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਤ ਸੂਝਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ) ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾੜੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੇਧ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਬੁਰੇ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਡਿਊ ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਸੀ। ਡਿਊ ਹੋਲਡਰ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ

ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰ ਏਜੀ ਖਿਲਾਫ ਮਿਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਘਈ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਗੈਰ-ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏਜੀ ਅਤੀਤ 'ਚ ਵਿਵਾਦਤ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਦਾ ਬੇਅਦਬੀ ਕੇਸ 'ਚ ਬਚਾਅ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਆਸ਼ੂ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਘਈ ਦਾ ਨਾਂ ਜੁੜਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 2 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਨਾਜ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਹਨ। ਏਜੀ 'ਤੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨਮੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾੜੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੇਧ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ

ਸ਼ੇਰਮਾਜਰਾ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ

ਪਟਿਆਲਾ: ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਰਮਾਜਰਾ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਗਨਦੀਪ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਭੱਜ ਕੇ ਜਾਨ ਬਚਾਈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ

ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਡਕਾਲਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਦਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਤਸਕਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ੇਰਮਾਜਰਾ ਵੱਲ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ

ਸਵਿਫਟ ਕਾਰ 'ਚ ਸਵਾਰ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਸਲਾ ਵੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਤਾਕੀ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ, ਅਗਲੀ ਤਾਕੀ ਤੋਂ ਇਕ ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਛੱਡ ਕੇ ਸੜਕ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਖਾਈ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ

ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਦੂਰ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆ ਗਏ ਤੇ ਇੰਨੇ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਭੱਜ ਗਏ। ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੇਰਮਾਜਰਾ ਵਿਚ ਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਠੱਪ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮਲੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਡਕਾਲਾ ਚੌਕੀ ਇੰਚਾਰਜ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਫੜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਭਖਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਫੜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਭਖ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਤੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਦੋ ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਕੇ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਚਾਂਡੀਵਾਲ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਰੋਕਥਾਮ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੇ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਸਣੇ ਫੜਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋ ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਨਾਲ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਮੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 9 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਫੜੇ ਗਏ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਗਏ ਸਨ।

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ

ਜਾਖਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ (ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ.) ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਦਖਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਹਨ ਦੇ ਟਾਇਰ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਕੇ ਦੋ ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਫੜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਜਾਖਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਨੀਲ ਜਾਖਤ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦਕਿ 'ਆਪ' ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਦਿਆਂ ਹੀ ਨਸ਼ੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਲਿਆਂਦੇ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਵਧੇ: ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ

ਮੋਗਾ: ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਮੋਗਾ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੀ 'ਚਿੱਟੇ' ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਮਗਰੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਹੋਰ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਵਿਕਣ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਕਾਰਨ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੌਦਾਗਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰਤ ਕੋਈ ਨੌਸ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ, ਪੰਚਾਂ-ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਬਾਜਵਾ ਨੇ 'ਆਪ' ਕੇਜਰੀਵਾਲ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦਿਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੇਚੁਜ਼ਗਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਸੂਬੇ 'ਚ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਤਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣ

ਕਰਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਫਲਪ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫਰੰਟਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮਾੜੀ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਕਬੱਡੀ-ਕੱਪ 2023' ਹੋਵੇਗਾ ਧਮਾਕੇਦਾਰ

ਨਿਊਯਾਰਕ: ਇੱਥੇ 23 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ 'ਸਮੋਕੀ ਪਾਰਕ' ਵਿਖੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਲੱਗਣਗੀਆਂ। ਚੋਟੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਇਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪਕੜਾਂ ਤੇ ਜੁੱਸੇ ਵਿਖਾਉਣਗੇ। ਲੜਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀਆਂ ਗੋਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਖਿੱਚਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। 21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੜਕਿਆਂ ਦਾ ਕਬੱਡੀ-ਮੈਚ ਵੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੇ ਡੌਲਿਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਪਰਖਣ ਲਈ ਰੱਸਾਕਸ਼ੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਲੱਬ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਵੱਡੇ ਕਬੱਡੀ-ਕੱਪ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਣਗੇ।

ਔਰਤਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਬੈਠਣ ਦੇ ਵਧੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਗੇ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਾਸੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚਾਰ ਸਪੋਰਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਐਨ ਵਾਈ ਸੀ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਮੈਟਰੋ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਤੇ ਮਾਲਵਾ ਬੁਦਰਜ ਸਪੋਰਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ, ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਖੇਡ-ਕਲੱਬਾਂ ਤੇ ਖੇਡ-ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਿਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਚਕ ਨਾਲ 516-503-9494, ਹੈਰੀ ਪਵਾਰ-347-675-2717, ਰਵੀ ਸੰਧੂ-347-613-5445 ਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਨਾਲ 516-209-7902 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

-**ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਬੋਵਾਲੀਆ**

Matrimonials

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Wanted suitable girl for Ivy League MBA Jatt Sikh divorced 40 years old 5'10" man settled in the Bay Area (California). Homeowner and working as a Sr Product Manager in big tech. Moved from Chandigarh (India) to the US 12 years ago. Looking in the US only. Caste no bar. dhillonravi1983@gmail.com or 408-859-5613.

36-39

U.S. Citizen, Jatt Sikh, Brar, Fresno, California Resident, Divorced Boy, 33 yrs, 6'-3" tall, Handsome, Pilot in American Airlines. Please email biodata and picture at: flykhush15@gmail.com or Contact: (559) 824-9028

36-39

USA based Arora Gursikh family looking for a suitable match for their turbaned, divorced son, 36, 5'9", M.Tech Engineering. He does not drink, smoke. Works for a reputed company in health care sector. He earns six figure salary. Owns house in US, commercial, residential property in India. Caste no bar. Contact us at: email: utakecare2@yahoo.com or call 1-618-402-4269

35-38

Well educated Jatt Sikh Bay area family is seeking a match for their July 2000 US born 5' 10" Son. He has earned a Bachelor in Computer Science from UCLA and Masters in CS BioMedical Imaging from UCSF. He does not drink. He wears a turban and keeps his hair. He is employed with a six figure salary. Beyond education, girl must be with a family-oriented mindset and should have good moral family values. Please contact Ph: 5108616491 or email pgrrealty@gmail.com

34-37

Sikh family looking for a USA or Canada match for their 83 born son, 5'10" completed his Civil Engineering diploma. Never married. He is in India, and has his own property. Has family in the USA. Please whatsapp: 262-960-7366.

Serious inquiries only.

34-37

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਅਮਰੀਕਾ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਲੜਕੀ 37, ਕੱਦ 5'7" ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਚਾਹਵਾਨ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ: ਫੋਨ 224-422-4773

38-41

Jat Sikh well educated and well settled family seeking suitable match for their September, 2001 US born 5'4" daughter. Turban wearing keshadari boy and compatible humble family is preference but others will be considered. She has earned an AA degree in management and Supervision. She is currently employed as a Federal employee in the Bay Area (California). Contact ph:510-861-6491 or pgrrealty@gmail.com

36-39

Sikh family belongs to Ludhiana Punjab, looking for a US or Canadian Citizen match for their daughter, 35, 5'9" divorcee and has one child living with. She has completed her nursing associate in India, currently not working as she is preparing for RN/IELTS. Whatsapp us: 262-960-7366. Serious inquiries only.

34-37

Jatt Sikh girl, 28 years, 5'4" Graduated in Bachelor of Science in Medical Technology. Studying to become Medical Doctor in the USA. Looking for well settled American citizen match. Please contact: +1 (510) 240-2236 or e-mail itsjas1990@gmail.com

32-35

Ramgarhia Sikh family looking for a suitable Ramgarhia Sikh Dhiman match for their beautiful daughter (US Citizen), 29 years, 5' 7", MSC - Physics (India), and licensed paraprofessional educator, residing in Chicago area. Please contact us at: manpreets1211@gmail.com

30-33

Jatt Sikh family looking for a suitable match (only from Jatt Sikh family) for their US born and raised beautiful Doctor daughter, age 30, height 5'.5", doing residency. Please contact at capringsh8@yahoo.com to exchange information and phone numbers. Serious inquiries only.

30-33

'ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਟੋਰਾਂਟੋ' ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ 'ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਬਰੈਂਪਟਨ, (ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ/ਡਾ. ਝੰਡ) 'ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਟੋਰਾਂਟੋ' ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਣ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਕੂਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਬੁਲਾਰੇ ਪ੍ਰੋ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਮਲੁਕ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹਾ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਇਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਨੂੰ 'ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਟੋਰਾਂਟੋ' ਵੱਲੋਂ 'ਲਾਈਫ-ਟਾਈਮ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਐਵਾਰਡ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਤਪਾਲ ਕੌਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ) ਵੱਲੋਂ 'ਲਾਈਫ-ਟਾਈਮ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਐਵਾਰਡ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੋ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੌਰਾਨ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਣ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਬਾਈਕਾਟ' ਜਿਸ ਵਿਚ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਝੀਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲੇਟੋ

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਰੇਲਾਂ, ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੜਕਾਂ, ਕੱਪੜੇ, ਡਾਕ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੜਾਈ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਵਿਚ 12 ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਲਕ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰਕ ਕੱਦ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤੋਪ ਦੇ ਗੋਲੇ ਦੇ ਐਨ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਇੱਟਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

"ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਐਵਾਰਡ" ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਜਿਹੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਬੇਹੱਦ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਝੀਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ "ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਐਵਾਰਡ" ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਰਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਪਛਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮਲੁਕ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਵੱਡੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕੇਵਲ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਬਾਗੀ ਯੋਧੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਚਲਾਇਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀਂ ਡਰਦੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਨਿਕਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਰੰਗੂਨ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਇਲ ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਾਦੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹਾ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਦੀ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਘੇ ਖੇਡ-ਲੇਖਕ ਪ੍ਰੋ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਮਾਹਿਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਕਰਨ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਦੁਲੇ, ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਮਠਾੜੂ, ਡਾ. ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਬੱਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਮਹਾਨ ਵਾਰਤਕਕਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਗਿਆਨਵਾਨ, ਕਲਾਸੀਕਲ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਹਨ। ਉਹ ਸਫਲ ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨੀ, ਸੁਹਿਰਦ ਅਧਿਆਪਕ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੁਲਾਰੇ, ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਪੁੰਜ, ਸੁਚੱਜੀ ਤੇ ਸੁਲਝੀ ਅਤੇ ਸਚਿਆਰੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਢ ਦਰਜਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਝੋਲੀ 'ਚ ਪਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਵੱਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ' ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ "ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਹਨ, ਤੰਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਹਨ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਇੰਜੀ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਪੱਲਣ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਥੂਰੀਆ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੇਵਾਲ, ਮਕਸੂਦ ਚੌਧਰੀ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ, ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਸੁਖਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ, ਰਿੰਟੂ ਭਾਟੀਆ, ਸੁੰਦਰਪਾਲ ਰਾਜਾਸਾਂਸੀ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਕਾਹਲੋਂ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਦੂਸਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਨੂੰ 'ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ' ਵੱਲੋਂ 'ਝੀਤਾ ਪਰਿਵਾਰ' (ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ

Punjab Times

Established in 2000
24th Year in Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018
Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388
Email:punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com

Founder Editor:
Amolak Singh Jammu
Astt. Editors:
Jaspreet Kaur
Amrit Pal Kaur

Photographer
Kamaljit Singh Viridi
Ph. 847-502-2703

Our Columnists
Gurbakhsh Singh Bhandal
Buta Singh
Tarlochan Singh Dupalpur
Corrpondents
California
Ashok Bhaura
Detroit, MI
Rajinder Syan
734-261-0936
New York
Iqbal S. Jabowalia
917-375-6395

Postmaster: Please send
address changes to Punjab Times,
20451 N. Plum Grove Rd., Palatine,
IL 60074

Distributed in:
California, Illinois, Indiana, Ohio,
Michigan, Wisconsin, Mississippi,
Iowa, Arkansas, Massachusetts,
Texas, Virginia, Nevada, Washington,
Oregon, Arizona, Georgia, Florida,
New York, New Jersey, Connecticut,
Oklahoma, Pennsylvania, Missouri,
Kentucky, Kansas.

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 115 ਡਾਲਰ
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 475 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਾਠਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਪ ਕਰ ਲੈਣ।

Disclaimer

The views expressed in the
articles published in the columns
of Punjab Times are that of
their writers, and it is not
implied that Punjab Times
endorses them.

Sameway Punjab Times
does not necessarily endorse
the claims made in the
advertisements published in
Punjab Times.

**All disputes subject to
Chicago jurisdiction.**

ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਵਪਾਰ ਲਈ ਸੜਕੀ ਲਾਂਘੇ ਖੁੱਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਡਟੇ ਕਿਸਾਨ

ਅਟਾਰੀ: ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਅਟਾਰੀ-ਵਾਹਗਾ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਰੈਲੀ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਅਟਾਰੀ-ਵਾਹਗਾ ਅਤੇ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਸੜਕੀ ਲਾਂਘਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਪਜ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੜਕੀ ਲਾਂਘੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਉੱਠੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ 17ਵੀਂ ਸੰਸਦ ਸਰਬਸੋਮਤੀ ਨਾਲ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ 1984 ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕ੍ਰਮੀ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਹਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 1984 ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ

ਬਰਾਮਦ ਉਪਰ 1200 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਦੀ ਲਾਈ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਫਰੂਟ ਐਂਡ ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਮਰਚੈਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਅਟਾਰੀ, ਫੋਕਲੋਰ ਰਿਸਰਚ ਅਕੈਡਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਲੇਖਕ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਚੁੱਡੀਕੇ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ

ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਹੋਰ ਤਰਾਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਜ਼ਬਰੀ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਕਤਲ

ਵੈਨਕੂਵਰ: ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਗੈਂਗ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਤਲਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਸੂਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਨਬੀ ਦੀ ਨਾਰਥ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨਦੇਜ਼ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (29) ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕਤਲ

ਸਬੰਧੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸਾਰਜੈਂਟ ਟਿਮੋਥੀ ਪਾਇਰੋਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਸਬੂਤ ਮਿਥ ਕੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਕਤਲ ਤੋਂ ਬੇਤਰੀ ਦੂਰ ਜਾ ਕੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਗੱਡਾ ਪਾਇਲਟ ਕਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣਾ ਗੈਂਗ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਪਰ ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ।

ਨਿੱਝਰ ਬਾਰੇ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਭਖਾਈ

(ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ਉੱਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖਣ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਈ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲ ਘੁੰਮੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਪਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੁੱਪ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਭਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਿੱਖ ਨਾਗਰਿਕ ਜੱਗੀ ਜੋਹਲ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੁੱਪ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਭਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਮੰਗਣ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਿਊ ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, "ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਔਟਵਾ ਵਿਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਭਾਵੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਕਤਲ 'ਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਉੱਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 'ਵਾਰਿਸ

ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੀ ਅੱਗ ਬਾਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋਸਤਾਨਾ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਪਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੜੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2019 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਉੱਪਰ 200 ਫੀਸਦੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੜਕੀ ਲਾਂਘਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਢਾਹ ਵੀ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ 1.35 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਵਪਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਪਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਫ਼ਾਨੀ ਦੀ ਮੁੱਦਰਾ ਬੰਦਰਗਾਹ (ਗੁਜਰਾਤ) ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਪਏਗੀ ਗੂੰਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਉੱਤਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ 26 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੂੰਜ ਪਏਗੀ। ਐਤਕੀ ਇਸ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਕਰੇਗਾ। ਉੱਤਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਕਰਨਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਰਾਵੀ ਬਿਆਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਡੈਮਾਂ ਵਿਚ ਜਲ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ ਅਜਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਮਸ਼ਹੂਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੀ ਪੇਂਟਿੰਗ 'ਦਿ ਸਟੋਰੀ ਟੈਲਰ' ਵਿਸ਼ਵ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਚ 61.8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵਿਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੀ 1937 ਦੀ ਪੇਂਟਿੰਗ 'ਦਿ ਸਟੋਰੀ ਟੈਲਰ' ਇੱਥੇ ਸੈਫਰੋਨਾਰਟ ਦੀ ਈਵਿੰਗ ਸੇਲ: ਮਾਡਰਨ ਆਰਟ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਚ ਵੇਚੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਚ ਐਮ.ਐਫ. ਹੁਸੈਨ, ਵੀ.ਸੀ. ਗਾਯਤੋਂਡੇ, ਜੈਮਿਨੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਐਫ.ਐੱਸ. ਸੂਜਾ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ 70 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਰਜਾ ਦੀ 1989 ਦੀ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀ ਗੈਸਟੇਸਨ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਸਥਿਤ ਨਿਲਾਮੀ ਘਰ ਪ੍ਰਿੰਟੋ ਵੱਲੋਂ 51.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਚ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ।

ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਆਨਾਕਾਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਮੌਕੇ ਡੈਮਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਉੱਤਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜੈਪੁਰ ਵਿਚ 9 ਨਵੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਜਲ ਸੈਸ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਯਮੁਨਾ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਧਰਤੀ ਹੇਠੋਂ ਮੁੱਕ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬਹਾਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਫੜ-ਫੜਾਈ ਲਈ ਛੇਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਘਰਾਂ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਕੱਠ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਏਕੇ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਚੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਖੁਫ਼ੀਆ ਤੰਤਰ ਇਸ ਦਾ ਤੋੜ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਜੁਟ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਮੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸਬੰਧਿਤ ਮੁਲਕਾਂ ਕੋਲ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਕਤਲ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਈ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਵਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਹਕੂਮਤ ਵਲੋਂ ਇਸ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

(ਡਾ.) ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਬਲਵਿੰਦਰ (ਨਿੱਕੀ) ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ ਡਾ. ਇਨਕਲਾਬੀ ਥਾਂਦੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ	ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ	ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ	ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਅਮਰ ਕਾਰਪੇਟ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੱਸੀ) ਗਿੱਲ
--	---	---	--

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਖਤਮ: ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ

ਸ਼ਾਂਤੀਨਿਕੇਤਨ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿਵੇਕ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਨੇ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ 2024 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਟਰੀ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਯੋਗਤਾ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸੇ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਨੇ ਖੁਦ ਐੱਚ-1ਬੀ

75 ਫੀਸਦ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਹਟਾ ਦੇਵਾਂਗਾ
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਵੇਕ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ 2024 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 75 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਐੱਚ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਊਜ਼ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਐਕਸਿਓਸ' ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਐੱਫ.ਬੀ.ਆਈ., ਆਬਕਾਰੀ, ਤੰਬਾਕੂ, ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਬਿਊਰੋ, ਪਰਮਾਣੂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, (ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਲੀਆ ਸੇਵਾ) ਆਈ.ਆਰ.ਐੱਸ. ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਿਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ 29 ਵਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ 'ਦਿ ਪੋਲੀਟਿਕੋ' ਦੀ ਖਬਰ ਮੁਤਾਬਕ 2018 ਤੋਂ 2023 ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਗਰਿਕ ਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਨੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਐੱਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ

ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕੰਪਨੀ ਰੋਇਵੈੱਟ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਨੂੰ 29 ਵਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਖਬਾਰ ਨੇ 38 ਸਾਲਾ ਉੱਦਮੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਚ-1ਬੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਰਾਬ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਥਾਨ ਸ਼ਾਂਤੀਨਿਕੇਤਨ, ਜਿੱਥੇ ਕਵੀ ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਨੇ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ਵ-ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ 'ਐਕਸ' ਉੱਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਬੀਰਭੂਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਇਕਾਈ 'ਆਈ.ਸੀ.ਓ.ਐਮ.ਓ.ਐੱਸ' ਨੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਰਾਇਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿਚ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਬਾਰੇ ਸੁਆਲ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਾਇਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਹੁਣ ਵੇਟਰਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਜੂਨ ਵਿਚ ਗਰਮਖਿਆਲੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਨ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ (ਐਸ.ਐਫ.ਜੇ.), ਜਿਸ ਨੇ ਸਦੀ ਵਿਚ 10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਰਾਇਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਬੈਲੇਟ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। 29 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਇਹ ਪੁੱਛੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਜੇ

ਵਰਮਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸੰਗਠਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ (ਕੇ.ਟੀ.ਐੱਫ.) ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸਦੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਕਤਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਐੱਸ.ਐਫ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਰਾਇਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿਚ 135,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਰੂਸ ਦੇ ਦੌਰੇ ਮਗਰੋਂ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਪਰਤੇ ਕਿਮ

ਸਿਓਲ: ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਆਗੂ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਰੂਸ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਤਨ ਪਰਤ ਆਏ ਹਨ। ਕਿਮ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਕਿਆਸਰਾਈਆਂ ਵੀ ਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਮ ਦੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰੂਸੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਇਕ ਗੀਤ ਨਾਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ। ਇਹ ਸਟੇਸ਼ਨ ਰੂਸ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ 200 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ। ਕਿਮ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਆਗੂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੂਤਿਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਸੈਨਿਕ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਮਾਸਕੋ ਨੂੰ ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਲਈ ਅਸਲਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਰੂਸ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੂੰ ਰੂਸ ਤੋਂ

ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਲਾਮਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਚ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਲੈਣ ਉੱਤੇ

ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰੂਸ ਦੀ ਪਹਿਲਦ ਦਾ ਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਕੇ ਰੂਸ, ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲਾ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆੜੂਤੀ ਢਾਈ ਫੀਸਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅੜੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਢਾਈ ਫੀਸਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅਗਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਖਿਲਾਫ ਡਟਣਗੇ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਭਵਨ 'ਚ ਛੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ, ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝਾ ਸੰਮੇਲਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆੜੂਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 28 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਬੇਰੁਖੀ ਦਿਖਾਈ ਤਾਂ 28 ਸਤੰਬਰ ਮੁੜ ਆੜੂਤੀਏ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅਗਲਾ ਐਕਸ਼ਨ ਉਲੀਕਣਗੇ। ਸਾਂਝੇ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਆੜੂਤੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਐਕਟ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਢਾਈ ਫੀਸਦੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 2020 ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆੜੂਤ ਢਾਈ ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 46

ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏ.ਪੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ 52.50 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬ੍ਰਾਹੁ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਪਾਹ, ਦਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਹੁਣ ਆੜੂਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੀ ਹਰ

ਖਰੀਦ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸਾਇਲੋ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਵੱਡੀਆਂ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਆੜੂਤੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਰਕੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਢਾਹ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਨਾਜ ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਦਿਨ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰੂਸੀ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੋਲੈਂਡ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਉਤੇ ਰੋਕ

ਵਾਰਸਾ: ਪੋਲੈਂਡ ਨੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਉਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਰੂਸ 'ਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸਾਫਰ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੂਸ 'ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਕੜੀ 'ਚ ਇਹ ਨਵੀਂ ਕੜੀ ਜੁੜ ਗਈ ਹੈ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰੂਸੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ 'ਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਹੁਣ 27 ਮੈਂਬਰੀ ਬਲਾਕ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। ਪੋਲੈਂਡ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਸੀ ਕਾਰਾਂ ਪੋਲੈਂਡ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਪੋਲੈਂਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੇੜਲੇ ਬਾਲਟਿਕ ਮੁਲਕ-ਲਿਥੂਆਨੀਆ, ਲਾਤਵੀਆ ਤੇ ਇਸਟੋਨੀਆ ਰੂਸੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਰੋਕ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੈਂਡ ਤੇ ਬਾਲਟਿਕ ਮੁਲਕ ਰੂਸ ਤੇ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੂਤਿਨ ਦੇ ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਆਲੋਚਕ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੂਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਹਿਲੀ ਵਿਚ ਉਪ ਮੁਖੀ ਦਮਿੱਤਰੀ ਮੈਦਵੇਦੇਵ ਨੇ ਯੂਰਪੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਦਮ ਨੂੰ ਨਸਲਵਾਦੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਸਕੋ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨਾਲੋਂ ਕੁਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 1500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਕਿਸੇ ਤਣ ਪੱਤਣ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੀ ਮੱਠਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਉਧਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 1500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਦੇਣ ਨਾਲ ਖਜਾਨੇ 'ਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 1100 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਭਾਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਅੱਗ ਲਾਈ ਅਤੇ ਕਿਹੜਿਆਂ ਨਹੀਂ ਲਾਈ। ਇਸ

ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਪਹਿਲੀ

ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਫੇਸ ਸੀਡਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਫੇਸ ਸੀਡਰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇ ਜਦਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਟਰਾਇਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਸਰਫੇਸ ਸੀਡਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਕਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਾਸਤੇ ਅਫਸਰ ਖੁਦ ਹੀ ਫਾਰਮ ਭਰ ਕੇ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਸਰਫੇਸ ਸੀਡਰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੀ ਤੁਕ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸੂਤਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨੀ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸਰਫੇਸ ਸੀਡਰ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੇਏਪੀ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਫੇਸ ਸੀਡਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਫੇਸ ਸੀਡਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਕੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬਾਸਮਤੀ ਬਰਾਮਦ ਪਾਬੰਦੀਆਂ: ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲੱਗੇਗਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਗੜਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦ 'ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਬਾਸਮਤੀ 'ਚ 33 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਬਾਸਮਤੀ ਹੇਠਲਾ ਰਕਬਾ ਕਰੀਬ 6 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 4.94 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੱਕਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲੱਗੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਬਾਸਮਤੀ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਬਰਾਮਦ ਮੁੱਲ 1200 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬਾਸਮਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ 900 ਤੋਂ 950 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਹੈ। ਇਸਤਾਬੁਲ ਵਿਚ ਹੋਏ 'ਵਿਸ਼ਵ ਫੂਡ' ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਸਮਤੀ ਬਰਾਮਦਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੀ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਰਾਮਦਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਡਿੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਬਾਸਮਤੀ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ

ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਚੌਲ ਬਰਾਮਦਕਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਰਡਰ ਮਿਲਣੇ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ, ਪੁਰਾਣੇ ਆਰਡਰ ਵੀ ਖਟਾਈ ਵਿਚ ਪੈਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਵਿਸ਼ਵ ਫੂਡ' ਵਿਚ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਰਾਮਦਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਸਮਤੀ ਦੇ

ਵੱਡੇ ਆਰਡਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਬਾਸਮਤੀ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਬਰਾਮਦ ਮੁੱਲ 1200 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਬਾਸਮਤੀ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੂਸਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਬਾਸਮਤੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਰੋਅ ਵਿਚ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਸਮਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬੇਤੁਕਾ: ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ
ਲੁਧਿਆਣਾ: ਪੀ.ਏ.ਯੂ. ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੇਲੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦ 'ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੁਰਤ ਵਾਪਸ ਲਵੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਸਮਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਬੇਤੁਕਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਬਾਸਮਤੀ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਰਾਮਦ ਮੁੱਲ 1200 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਾਤਾ ਅਸਰ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਾਸਮਤੀ ਕੇਰਲਾ, ਬੰਗਾਲ ਆਦਿ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰਾਈਸ ਐਕਸਪੋਰਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸੇਤੀਆ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਰਾਮਦਕਾਰਾਂ ਨੇ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਕਾਫੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਬਾਸਮਤੀ, ਅਮਰੀਕਨ ਕੈਲੋਰਜ਼

ਚੌਲ, ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਕੈਲੋਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬਦਲਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਵਿਚ ਰੁਝਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਚੌਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਾਸਮਤੀ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਬਰਾਮਦ ਮੁੱਲ 1200 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਚੋਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ: ਸਾਇਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਖਿਲਾਫ਼ 7 ਅਗਸਤ 2023 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਪਿਆ ਸਾਮਾਨ ਚੋਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ 50 ਕਨਾਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ 'ਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਦੋਸ਼ ਤੁਠੇ ਹਨ ਤੇ ਝਗੜੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਵੱਢੀ ਲੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹਾਈਟੈੱਕ ਹੋਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਸਖਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਲੱਭਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਫਤਵੀਸ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਵੱਢੀਖੋਰ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਨਤਾ ਕੋਲ ਜੇਕਰ ਨਕਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਆਨਲਾਈਨ' (ਗੂਗਲ ਪੇਅ) ਵਰਗੇ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸਵਾ ਕੁ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 11 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਫਸਰਾਂ ਜਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਨਕਦੀ ਦੀ ਥਾਂ ਗੂਗਲ ਪੇਅ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ

ਕਰੀਬੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਰ ਕਢਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿਚੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਸਿੱਧੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਹੀ ਤਬਦੀਲ ਕਰਵਾ ਲਏ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲਾ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿਕੰਦਰ ਖਾਨ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿਚ ਨਾਮ ਦੀ ਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਗਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ 7500 ਰੁਪਏ ਗੂਗਲ ਪੇਅ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਾਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਾ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮਕਾਰ ਲਈ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇਕਰ ਨਕਦੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ ਵੱਢੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 'ਆਨਲਾਈਨ' ਵੱਢੀ ਲੈਣ ਦੇ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕੰਮ ਠੱਪ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 31 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡੀ.ਕੇ. ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਠੱਪ ਪਏ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਚਾਰਜ 7 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਤੇਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਡੀ.ਕੇ. ਤਿਵਾੜੀ ਡੈਨਮਾਰਕ ਟਰੇਨਿੰਗ 'ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰੈਗੂਲਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲਾਇਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੂਤਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਦਫ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਮੁੱਖ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਭਾਗੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਰੁਕਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ

ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੇਕ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੈਕੱਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਤਕੀ ਚਕੋਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਫਾਈਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰੀ। ਗਬਨ ਦੇ ਕਾਫੀ ਕੇਸ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਚਾਲੇ ਲਟਕ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਵੇਕੀ ਗਰਾਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਰੁਕਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਖਿਡਾਰਨ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਭੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ: ਪਿੰਡ ਪੱਖੋਂਕੇ ਟਾਹਲੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ ਸਿੰਮੀ (25) ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਪਿਛਲੇ ਅੱਠ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧ ਬਣ ਗਏ ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਹ ਦਾ ਝਾਂਸਾ

ਦੇ ਕੇ ਸਿੰਮੀ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਜ਼ਰੀਏ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਸਿੰਮੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 200 ਚੌਲ ਮਿੱਲਾਂ ਰੱਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕਰੀਬਨ 200 ਨਵੀਆਂ ਚੌਲ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਨਅਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ 2023-24 ਸੀਜ਼ਨ ਦਾ ਝੋਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਲ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਚੌਲ ਮਿੱਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਲ

ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਰੀਬ 100 ਚੌਲ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਕਮਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਜਨਾਂ ਚੌਲ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇੰਝੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ। ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਮੰਡੀ ਦੇ ਚੌਲ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰੀਬ 350 ਚੌਲ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਕਸ਼ੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਅੜਿੱਕਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕੱਤੇ ਸਨਅਤਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ 'ਸਰਕਾਰ-ਸਨਅਤਕਾਰ

ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿੱਲਾਂ ਰੱਦ
ਬਠਿੰਡਾ: ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰੀਬ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਚੌਲ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਚੌਲ ਮਿੱਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਉਹ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼ੈਲਰ ਮਾਲਕ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਿਲਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ 15 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਕੱਢ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਚੋਂ ਆਉਣ ਕਿਉਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਲਣੀ' ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਿਆਨ ਵਿਚ ਮਾਮਲਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 19 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਝੋਨੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨਾ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚੌਲ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸਲਾ ਦੇਰ-ਸਵੇਰ ਹੱਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 200 ਚੌਲ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਉੱਗਲ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਐਤਕੀ ਕਰੀਬ 650 ਨਵੇਂ ਸ਼ੈਲਰ ਅਪਲਾਈ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਖਾਮੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਇਸ ਹਫਤੇ ਇਕ 17 ਸਾਲਾ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ 'ਤੇ ਬੀਅਰ ਸਪਰੇਅ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਹ ਘਟਨਾ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਜਦ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਲੋਨਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਉਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ (ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ.) ਨੇ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਓਕਨਾਗਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰੁਟਲੈਂਡ ਤੋਂ ਰੋਬਸਨ ਰੋਡ ਵਿਚਾਲੇ ਬਸ ਸਟਾਪ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਸਪਰੇਅ ਕਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ

ਸੀ। ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਜਿੱਥੇ ਪੀੜਤ 'ਤੇ ਬੀਅਰ ਸਪਰੇਅ ਛਿੜਕੀ ਗਈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੁਤਾਵਾਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਕਰਤੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੋਲੋਨਾ ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਬੱਸ ਵਿਚ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ

ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਫਰੀਦਕੋਟ: ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਸਣੇ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਦਾਨਾ ਰੋਮਾਣਾ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲੜਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਬੈਂਕ 'ਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਾਢੇ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਲਦੀਪ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਦੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਚਲੀ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੈਂਕ ਦੀ ਮੈਨੇਜਰ ਕਨਿਕਾ, ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਭਾਰਤੀ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਪਰੇਅ ਛਿੜਕੀ ਗਈ।

'ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ' ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਮਲਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਰੁਟਲੈਂਡ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਲੋਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਾਊਂਸਲਰ ਮੋਹਿਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਣੇ 16 ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ

ਲੰਡਨ: ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸਫੈਦ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਮੇਤ 16 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 70 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਅਪਰਾਧ ਏਜੰਸੀ (ਐੱਨ.ਸੀ.ਏ.) ਮੁਤਾਬਕ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਹ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ 2017 ਤੋਂ 2019 ਦੌਰਾਨ ਦੁਬਈ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਦੌਰੇ ਕਰਕੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰੀਬ 7 ਕਰੋੜ ਪੌਂਡ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਸਨ।

ਸੰਗਠਤ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕ੍ਰੋਏਡਨ ਕ੍ਰਾਊਨ ਕੋਰਟ 'ਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੰਸਲੋਅ ਦੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ (44) ਨੂੰ ਸਾਢੇ 12 ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 11 ਸਾਲ ਜਦਕਿ ਸਵੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸਫੈਦ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ 10 ਸਾਲ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਵਾਧੂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਗਰੇਹ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰਜੀਤ, ਜਗਿੰਦਰ ਕਪੂਰ, ਜੈਕਦਾਰ ਕਪੂਰ,

ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐੱਨ.ਸੀ.ਏ. ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰਿਸ ਹਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਜਾਂਚ ਮਗਰੋਂ ਗਰੇਹ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਗਰੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ 2019 'ਚ

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਪਿੰਕੀ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੂੰ 9 ਸਾਲ ਤੋਂ 11

ਵੈਨ 'ਚ ਲੱਦੇ ਟਾਇਰਾਂ 'ਚ ਛਿਪਾ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ

ਘਨੌਰ: ਹਲਕਾ ਘਨੌਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੁੱਭ ਕਲਾਂ ਦੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਛਾਛੀ (20) ਪੁੱਤਰ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਛੀ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ (ਸਰੀ) ਵਿਚ ਦਿਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮਨਜੋਤ ਸਟੇਡੀ ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ 7 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਹੀ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਲੰਡਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਇੰਡੀਆ ਕਲੱਬ' ਬੰਦ

ਲੰਡਨ: ਲੰਡਨ ਸਥਿਤ ਇੰਡੀਆ ਕਲੱਬ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਲੱਬ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਬਰਤਾਨੀਆ 'ਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਵਤਨੋਂ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਭਾਰਤੀ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਂਗ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ।

ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਨੇੜੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਕਲੱਬ ਲਈ ਨਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਸੀ ਮੂਲ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨੂੰ 1997 ਤੋਂ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਅਤੇ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ 'ਚ ਵਾਧਾ

ਲੰਡਨ: ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ 'ਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਾਧਾ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ ਲਈ 15 ਪੌਂਡ ਅਤੇ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਲਈ 127 ਪੌਂਡ ਵਧੇਰੇ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਸੰਸਦ 'ਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬਿੱਲ 'ਚ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦਫਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਧ ਕੇ 115 ਪੌਂਡ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦਕਿ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 490 ਪੌਂਡ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜੁਲਾਈ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਸੁਨਕ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਿਹਤ ਸਰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਫੀਸ 'ਚ ਚੋਖਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ

ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਜਰਤ 'ਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਗ੍ਰਹਿ ਦਫਤਰ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੌਮ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿਚ 15 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਵੀਜ਼ਾ, ਸਟੇਡੀ ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕੇਸ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼

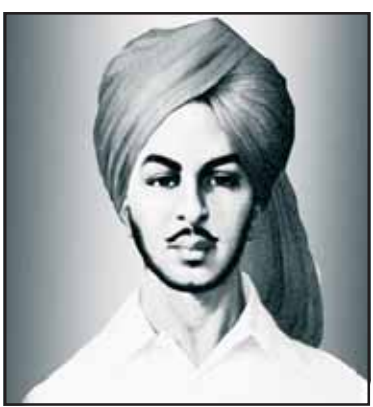
ਲਾਹੌਰ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1931 ਵਿਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਨਾਇਕ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ 23 ਮਾਰਚ, 1931 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਰਾਜਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਨਾਲ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਘਤਨਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ 'ਮਨਘੜਤ ਕੇਸ' ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਹਾਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਣਨ

ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਜੋ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਰਾਜ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਚਸੀਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਛੇਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਇਕ ਪੈਨਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਖੁਦ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਬਕਾਇਆ

ਪਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਸੁਜਾਤ ਅਲੀ ਖਾਨ ਨੇ 2013 ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਲੰਬਿਤ ਪਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਗੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਾਨੀ ਕਾਇਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕੌਮੀ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੌਹਨ ਪੀ ਸਾਂਡਰਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕਰੀਬ ਇਕ ਦਹਾਕਾ ਪਹਿਲਾਂ

ਲਾਹੌਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਰਕਲੀ ਬਾਣੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਚੋਂ ਸਾਂਡਰਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਲੱਭੀ ਸੀ। ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਇਹ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਨਾਰਕਲੀ ਬਾਣੇ ਵਿਚ 17 ਦਸੰਬਰ, 1928 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4.30 ਵਜੇ ਦੇ 'ਅਣਪਛਾਤੇ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀਆਂ' ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302, 120 ਅਤੇ 109 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿਚ 450 ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਂਡਰਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਕੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ

ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਅਤੇ (ਸੱਜੇ) ਉਸ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਇਕ ਚਿੱਤਰ।

ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਮੁਸਕਾਨ ਮੈਨੂੰ ਸਦਾ ਪਿਆਰੀ-ਪਿਆਰੀ ਲੱਗਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੁਣ ਜਿਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਮੁਸਕਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਦਾ ਕੋਸ਼ਲ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਹਣੇ ਵਾਲ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉਪਰ ਉਹੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨੱਚੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1936 ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਮਲੇ ਦੀ ਸਮਰ ਹਿੱਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਚਿੱਤਨਸ਼ੀਲ ਪਿਤਾ

ਕਲਾ ਪਰਿਕਰਮਾ

ਫਕੀਰ ਲਿਖਾਰੀ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ
ਅਨੁਵਾਦ: ਜਗਤਾਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸਰਦਾਰ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਗਾਹ ਸੀ।
“ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ?” ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।
ਮੈਂ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਵਾਂਪਣ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੂਰਪੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਰਿਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀਪਣ ਦਾ ਦਿਲ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ।”
ਸ਼ਿਮਲੇ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੈਲਰੀ ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਕਈ ਤਜਰਬੇ ਕੀਤੇ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੱਤਨ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨੇ ਖੁਦ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1934 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਆਈ ਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਬਣਾਈ ਪੇਂਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਲੱਗੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਇਨਾਮ ਅਜਿਹੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਖੁਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਇੰਨੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੋਰਟਰੇਟ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਸਮਝਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ

ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਪੇਂਟਿੰਗ ਮੰਨਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਇਨਾਮ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਂਟ-ਬੁਰਸ਼ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ।
“ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ ਸੀ?” ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ।
ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੰਗਰੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬੁਡਾਪੈਸਟ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਜਨਮ 1913 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।”
ਮੈਂ ਉਡਲ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਛੋਟੀ ਏ।”
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੁੜ ਬੋਲੀ, “ਛੋਟੀ ਈ ਸਹੀ, ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੋ ਲੱਗਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਏ ਕਿ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ।”
“ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੱਡੀ ਏ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ!”
“ਚਿੱਤਰ ਰਚਨਾ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਹਾਂ।”
ਸੰਨ 1935 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ 'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫਾਈਨ ਆਰਟਸ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟਸ ਸੁਸਾਇਟੀ' ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਸਾਲ ਬੰਬਈ ਆਰਟਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ 'ਕੁਝ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਕੁੜੀਆਂ' ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ

ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਲਾਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਖਣ ਦੀਆਂ ਅਜੰਤਾ ਦੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ ਰਸ ਮਾਣਿਆ ਤਾਂ ਸੱਚੀ-ਮੁੱਚੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੀ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕੈਨਵਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਪਸੰਦ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਕੈਨਵਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕੰਧ-ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਗੁਣ-ਲੱਛਣ ਰਲਾਉਣੇ ਉਸ ਲਈ ਸਹਿਜ ਹੋ ਗਏ। ਅਜੰਤਾ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਬੁਰਸ਼ ਵਿਚ ਆਈ ਤਬਦੀਲੀ ਜੱਗ ਜਾਹਿਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਖਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਉਸ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, “ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੀ ਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕੈਨਵਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਸਰੂਫ਼ ਹਾਂ। ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਪੱਖੋਂ ਉਹ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਛਾਪ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਉਸ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਅਜੰਤਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।”
ਬੰਬਈ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਲਾ ਸਮੀਖਿਅਕ ਫਾਰਲ ਖੰਡੇਲਵਾਲ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਛਪਵਾਇਆ। ਖੰਡੇਲਵਾਲ ਅਨੁਸਾਰ, “ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਉਸ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਰੱਖ-ਰਖਾਓ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।” ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਿਖਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।”
ਸੰਨ 1941 ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਸ ਚਿਤੇਰੀ ਦੀ ਜ਼ੁਆਨੀ ਵਿਚ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ- ਇਹ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਆਪਣੇ ਵਕਤ ਦੀ ਉੱਘੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਚਿੱਤਰ (ਸੈਲਫ ਪੋਰਟਰੇਟ)।

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

ਕਾਲਮ 'ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ' ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੋ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ **ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 30 ਸਤੰਬਰ 2023** ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-605

ਜੇਤਾ ਲੱਗਾ ਬੱਕ ਗਏ, ਘੜੀ ਖਾਲ ਹੈ ਆਣ, ਛਾਹ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਦੇਖੋ ਲੱਗੇ ਰੋਟੀ ਖਾਣ। ਕਾਮੇ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ, ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੋਈ ਪਛਾਣ, ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤ ਨੇ ਧਰਤ ਦੇ, ਫੜ ਰੁੱਖੀ ਮਿੱਸੀ ਖਾਣ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-603

-ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਮਹੇਸ਼ਪੁਰਾ
ਫੋਨ: 734-883-6704
ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠਾ, ਸ਼ੁਕਰ ਦਾਤੇ ਕਾਜ ਰਚਾਇਆ, ਪੁੱਤ-ਭਤੀਜੇ, ਧੀਆਂ-ਜਵਾਈਆਂ, ਚਾਚੇ-ਚਾਚੀ, ਤਾਈ-ਤਾਇਆ। ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ, ਦੋਹਤੇ-ਦੋਹਤੀਆਂ, ਜਾਗੋ ਨੂੰ ਰਲ ਮਹਿਕਾਇਆ। ਕੁਨਬਾ ਸਾਰਾ ਬੈਠਾ ਸਿਰ ਜੋਤੀ, ਹੈ ਕਿੰਝ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਇਆ।
-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ "ਨੂਰਪੁਰੀ"
ਫੋਨ: 408-912-3438

ਹੋ ਗਿਆ 'ਕੱਠਾ ਲੱਗਾ-ਲਾਣਾ ਮਸਾਂ ਮਸਾਂ' ਇਹ ਘੜੀ ਹੈ ਆਈ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਸੂਤ ਆ ਗੀਆਂ ਸਭਨਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਈ। ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੋਜ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿਚਾਈ।
-ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ
ਕਲਾਹੜ (ਲੁਧਿਆਣਾ)
ਫੋਨ: 98783-37222

ਪਰਦੇਸੀ ਹੋ ਕੇ ਸਾਂਭੀ ਬੋਲੀ, ਤੇ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਪਹਿਰਾਵਾ। ਪੱਛਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਗੋਦ ਖਿਡਾਇਆ ਹੁਣ ਇਹੀ ਸਾਡਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ। ਮਤਰੇਈ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮੋਹ 'ਚ ਭਿੱਜ ਕੇ ਸਾਂਭਿਆ ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵੇਲੇ ਮਾਹੀਏ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਇਕੱਠੇ ਬਹਿ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਈ ਏ।
-ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ ਦੋਸਾਂਝ

ਕੋਈ ਹੱਸੇ ਕਿਸੇ ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ, ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਈ ਲੰਮੇ ਪੈ ਕਈਆਂ ਪੋਜ਼ ਬਣਾਏ, ਕਈ ਗਲਾਸੀ ਪੀ ਨਸ਼ਿਆਏ ਵਿਆਹ ਸਾਡੇ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਹੋਇਆ, ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਸਭ ਨੇ ਭੰਗੜੇ ਪਾਏ।
-ਮਾਸਟਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਲੰਮੇ
ਫੋਨ: 925-325-2486

ਖੁਸ਼ੀ ਇਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਲਵਲਾ ਝਜੋੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਆਪਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਲੈਤੀਆ ਕਦੇ ਝੋਟੇ 'ਤੇ ਝੁੱਲ ਪਾ ਕੇ ਵਿਆਹ ਲਵੇ ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਨਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਉਚਾ ਭਾਵੇਂ ਖੀਸਾ ਖਾਲੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ, ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖ ਗਹਿਣੇ ਬਾਅਦ ਝੰਗਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੁਝਦਾ ਹੁਣ ਕਰਜ਼ਾ ਮੋੜੇ ਜਾਂ ਗਲ ਪਾਓ ਫੰਦਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ 'ਚ ਸ਼ਰੀਕ ਖਾ ਪੀ ਕੇ ਲਾਂਭੇ ਹੋਏ।
-ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ ਦੋਸਾਂਝ

ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁੱਦਾ

ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਵਿਘਨ ਪਾਇਆ। ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਪਈ ਰੋਕ ਤੋੜਨ ਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਡਿਜੀਟਲ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਗਰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸੀਮਾਵਾਂ ਉਜਾਗਰ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ, ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਦੂਜੀ, ਇਹ ਭਰੋਸੇ

ਕੁਲਦੀਪ ਪੁਰੀ
ਫੋਨ: +91-98729-44552

ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰ ਜਿਆਂ ਡੇਜ਼ ਦਾ ਅਗਸਤ 2021 ਵਿਚ 15 ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਅਧਿਐਨ 'ਲੋਕਡ ਆਊਟ: ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਨ ਸਕੂਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ' ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬ ਲੈ ਆਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਸਾਝੇ ਹੋਣ ਜਾਰੀ ਹੋਈ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ-2020 ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਦਖਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤੀ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਸ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਤਿੱਖੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਸੰਕਟ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਉੱਭਰਨ ਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕਾ ਹਰ ਪਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਡਿਜੀਟਲ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ-ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਅਪਨਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਹਿਮ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤਸਵੀਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਮਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਹਲੂਣਾ ਦੇ ਗਈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੰਨੀ ਜਲਦੀ ਲੈ ਆਈ ਜਿੰਨਾ ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ। ਜੇ ਕੋਈ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਇੰਨੀ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੁੰਦੇ। ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ

ਅਪਣੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਵੰਨ-ਸਵੰਨੀ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਭਿੰ ਭਿੰ ਡਿਜੀਟਲ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਰੂਮ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ (ਅਨੀਤਾ ਕਰਵਾਲ, ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਦਿ ਹਿੰਦੂ, 16 ਸਤੰਬਰ 2021)।

ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਦਖਲ ਪ੍ਰਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਤਿ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਸਾਲ 2023 ਦੀ ਗਲੋਬਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਪਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੂਲ ਸਵਾਲ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਪਰ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਠੋਸ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਸਰਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮਿਲਦੇ ਵੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਬੂਤ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਉੱਪਰ ਸਵਾਲ ਉੱਠਣੇ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖਿਆ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ

ਉਪਕਰਨ ਔਸਤਨ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਪਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਲੱਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਤਕਨੀਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਰੋੜਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਹੀ ਹੀਣ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਓਪਨ ਅਤੇ ਡਿਸਟੈਂਸ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਅਰਬ ਤੋਂ ਵਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ ਪਰ ਅੱਕੜੇ ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਲੱਗਭਗ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਛੁੱਟ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 72 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤਿਅੰਤ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਅਸਾਵੀਂ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ

ਦੀ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਸਾਰ ਵੀ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਏਕਾਂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਧੜਕਦੇ ਸਕੂਲ ਤੇ ਕਾਲਜ, ਸਾਥੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ-ਸਮਝਣ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ, ਚੰਗੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਬਦਲ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਇਸ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਮਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿਕਸਿਤ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਹੀ ਸੀ।

ਸੱਚਾ ਸਬਕ

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਸਾਂ। ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਹਰ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਮਰੀਜ਼। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਿਣਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਸਨ। ਸੁੱਕ ਕੇ ਤੀਲਾ ਬਣੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ, "ਕੋਈ ਨਾ ਪੁੱਤ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜੂ, ਤੂੰ ਹੌਸਲਾ ਰੱਖ। ਤੈਨੂੰ ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਐ। ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੂੰ ਈ ਘਰ ਦਾ ਚਿਰਾਗ ਏਂ। ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮਿਲਦੀ। ਮਨ ਤਕੜਾ ਕਰ। ਵਿਰ ਵਿਰ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰ। ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਹੌਸਲਾ ਵੀ ਜਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ।"

ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿਤ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ। ਮਨ ਮਸਤਕ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਤੰਦ ਬੁਣਨ ਲੱਗਾ।

"ਭਲਾ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਬਣਨ ਨੂੰ ਕੀਹਦਾ ਜੀਅ ਕਰਦਾ! ਹਾਲਾਤ ਹੀ ਇਸ ਰਾਹ ਤੋਰਦੇ। ਘਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰਾ ਝੱਲਦੇ। ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾਉਂਦੇ। ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋਣ

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵੀ ਨਰਮ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਕੱਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਬਣਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਕੱਲਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਡਿਜੀਟਲ ਉਪਕਰਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗਏ, ਬੇਰੋਕ-ਟੋਕ ਆਪਣਾ ਪੜ੍ਹਨ-ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਪੰਪ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝ ਸਿੱਖਿਆ

ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਪੱਧਰ ਵਿਚਲਾ ਖੱਪਾ ਗਹਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਫਾਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੂਡੈਂਟ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ (ਪੀਐਸ) ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਬੇ-ਹਿਸਾਬ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਿਬ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਚੌਦਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਖੋਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਨੇੜਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉੱਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੱਗਭਗ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਘੋਖਵੀਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਇਨੇ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਘੜੇ-ਘੜਾਏ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲਾਂ-ਜਵਾਬਾਂ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ, ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਅਤੇ ਵਿਵੇਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਂਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਅਪਨਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਡਾਟਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੋਸ਼ਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਦਿੱਕਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਚ ਵਧਾਰਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਿਤ ਹਾਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ-2020 ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖਿੱਚ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਨ ਸਧਾਰਨ ਤੱਕ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਵਧਾਰਕ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੀ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਿਮਨ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜੁਟਾਉਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਅਹਿਮ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨਹੀਂ।

ਆਏ। ਬੇਵੱਸ, ਮਜ਼ਬੂਰ ਮਨ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ। ਬੁੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਢੇਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਮਹਿੰਗਾ ਇਲਾਜ ਵੱਸੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਭਰਮ ਜਾਲ ਜਾ ਫਸਦੇ। ਝੁਠੀ ਆਸ ਲਗਾਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਬੋਝ ਢੱਢੇ। ਰੋਗੀ ਬਣੇ ਬੇਘਰ ਹੋ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਖਾਕ ਛਾਣਦੇ ਹਨ। ਅਗਿਆਨਤਾ ਵੱਸ ਚੇਲਿਆਂ ਮਗਰ ਲੱਗ ਸੁੱਖ ਸੀਰਨੀਆਂ ਦੇਣ ਲਗਦੇ। ਰੁਲਦੇ ਖੁਲਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਵਾਟ ਮੁਕਾ ਜਾਂਦੇ।" ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਮੋੜਿਆ।

ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁੜ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਆ ਖੜ੍ਹੇ। ਵੀਲ ਚੋਅਰ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਬਾਪ ਕਲਪਣ ਲੱਗਾ, "ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਜਿਉਣਾ ਈ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤ ਐ। ਚੰਗਾ ਭਲਾ ਸੀ। ਬਾਰਾਂ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ। ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਿਦ ਨੇ ਏਹ ਹਾਲਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦੋ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਏਜੰਟ ਧੋਖਾ ਦੇ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਨੂੰ। ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਮਸਕਟ ਰੁਲ ਖੁਲ ਕੇ ਰੋਗੀ ਬਣ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਨਾ ਕੁਝ ਬੋਲਦਾ ਚਲਦਾ, ਨਾ ਖਾਂਦਾ ਪੀਂਦਾ। ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਗਈ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਗੁਆਚ ਗਿਆ।"

ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਦਵਾਈ ਲੈ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਮੁੜੇ।

ਮੀਲਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਖੋਜ ਤੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ। ਸੋਚਾਂ ਕਰਵਟ ਭਰਨ ਲੱਗੀਆਂ- 'ਹਰ ਬੰਦਾ ਜਿਉਣਾ ਲੋਚਦਾ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੁਖ ਮਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਜਿਉਣ ਰਾਹ ਦੇ ਕੰਡੇ ਬਣ ਬੈਠਦੀਆਂ। ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ, ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸੁਖਦ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਦੀਆਂ। ਬੰਦੇ ਦੀ 'ਕੱਲੀ-ਕਹਿਰੀ ਜਾਨ। ਹਰ ਰਾਹ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਵਿਛਿਆ ਜਾਲ। ਬੰਦਾ ਕਿੱਧਰ ਜਾਵੇ!'

ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਬੋਲ ਆਸ ਦੀ ਤੰਦ ਬਣਦੇ ਹਨ: "ਬੰਦਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਕੀ ਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਪਰ ਅਸੀਂ 'ਕੱਲੇ-ਕੱਲੇ ਕਲਪਦੇ ਹਾਂ। ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲਤਾੜ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਏਕੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। 'ਕੱਠਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਯਾਦ ਨੂੰ ਰਖਦੇ। ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਤੁਰਦੇ।" ਇਹ ਬੋਲ ਮਨ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵੇਂ ਰੌਅ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣਾ। ਏਕੇ ਨੂੰ ਢਾਲ ਬਣਾ ਤੁਰਨਾ। ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਚੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਟੁੱਕਰਨਾ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸਬਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਖਾਵੇਂ ਸਾਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸਮੋਇਆ ਹੈ।

ਸਵੇਰੇ ਮੂੰਹ ਹਨੇਰੇ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ। ਸੁਵੱਖਤੇ ਹੀ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਏਮਸ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਰਚੀ ਲਈ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਲੱਗੇ। ਬੰਦ ਖਿੜਕੀਆਂ ਸਾਹਵੇਂ ਸਵੇਰ ਸਾਰ ਹੀ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਜੁਟੀ ਦੇਖੀ। ਖਿੜਕੀ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਵਿਚ ਅਜੇ ਦੋ ਘੰਟੇ ਸਨ। ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ।

ਰਸ਼ਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ

ਉਦਾਸ, ਨਿਰਾਸ਼ ਚਿਹਰੇ। ਨੌਜਵਾਨ, ਅੱਧਖੜ੍ਹ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਸਾਰੇ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਮਰਦ ਔਰਤਾਂ। ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਫੜੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਤੇ ਟੈਸਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਡੋਰ ਲੰਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ। ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ। ਬਿਮਾਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਰੀਜ਼ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਨੰਬਰ ਬੈਠੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ। ਬੰਦ ਖਿੜਕੀਆਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ। ਵਰਦੀ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬੱਝੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਉਂਦੇ। ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦੇ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਅਦਾਰਾ। ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦੇ

ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਏ ਸੈਨਿਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਖਿੜਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖ ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਅਨਾਥਾਂ ਤੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਆਸ ਹੀ ਬੁਝਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਖਿੜਕੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੱਕ ਹੁੰਮਸ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਿਦਕ ਪਰਖਦੀ ਰਹੀ।

ਨਿਸਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ। ਓਪੋ-ਆਪਣੀ ਪਰਚੀ ਕਟਾ ਮਰੀਜ਼ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵੱਲ ਅਗੁਲੇ। ਬਾਹਰ ਬੈਂਚਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵਕਤ ਸੀ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨੇਹੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਜਾਣਨ ਲੱਗੇ। 'ਕੋਈ ਏਥੇ ਸੁੱਖੀ ਸਾਂਦੀ ਤਾਂ ਆਉਂਦਾ ਨੂੰ। ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸਤਾਇਆ ਏਥੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ। ਹਰ ਘਰ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਨੱਪਿਆ ਹੋਇਆ। ਗਰੀਬ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਇਲਾਜ ਖੁਣੋਂ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠਦਾ'। ਇੱਕ ਬੀਬੀ ਨੇ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਆਈ ਨਾਲ ਬੈਠੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੀ ਸੁਣਾਈ। 'ਬਿਲਕੁਲ ਸੇਲਾਂ ਆਨੇ ਸੱਚ ਐ ਭੈਣੋ ਤੇਰੀ ਗੱਲ। ਜੇ ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਚਾਹੇ ਪਾਸੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਜੇ। ਸੌ ਕੇਹਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ 'ਤੇ ਏਥੇ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ'। ਦੂਸਰੀ ਬੀਬੀ ਬੋਲੀ।

ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।

‘ਚਿੱਟੇ’ ਦੀ ਖੇਡ

ਕਹਾਣੀ

ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ‘ਬਲਤੇਜ਼’ ਇਕ ਹਸਮੁੱਖ, ਮਖੌਲੀਆ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਨ ਮੁੰਡਾ ਸੀ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਅਪਣੇ ਬਾਪ ‘ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ’ (ਤਾਰਾ) ਦਾ, ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ‘ਚ ਹੱਥ ਵਟਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪਲੱਸ-ਟੂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੇ ਆਈਐਲਟੈਸ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਦੋ ਵਾਰ ਟੈਸਟ ‘ਚ ਬੈਠਾ ਵੀ ਪਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣੀ, ਦੋਨੋਂ ਵਾਰ ਉਹ ਸਾਢੇ-ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੈਂਡ ਨਾ ਲਿਆ ਸਕਿਆ। ਉਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਵੀ ਟੈਸਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ

ਪੀ.ਐਸ.ਰੋਡੇ
ਫੋਨ: 737 274 2370

ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਬਾਪ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਖੇ-ਸੌਖੇ ਇਕ ਵਾਰ ਹੋਰ ਫੀਸ ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਖਾਹ-ਮਖਾਹ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ‘ਚ ਉਹ ਆਪਾ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖੋ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਬਲਤੇਜ਼ ਦਾ ਘਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ‘ਚ ਸੀ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਘਰ ਤੋਂ ਖੇਤ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ, ਰਸਤੇ ‘ਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਮਰਦ-ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਤੇ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਦਾ। ਕਦੇ ਕਹਿੰਦਾ, “ਭਾਬੀ ਤਕੜੀ ਐ!” ਕਿਸੇ ਨੂੰ, “ਚਾਚੀ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਵਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਐ, ਸੁੱਖ ਐ?” ਕਿਸੇ ਨੂੰ, “ਉਏ ਤਾਇਆ ਤੂੰ ਹੁਣੇ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਚੱਲਿਆ ਐ! ਅਜੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਾਕੀ ਪਿਆ ਐ!” ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ, “ਉਏ ਜੀਤਿਆ ਹੁਣ ਅੰਮਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਐ? ਦੁਬਾਰਾ ਤਾਂ ਬੁਖਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ?” ਆਦਿ। ਪਰ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਉਹ ਚੁੱਪ-ਗੁੱਪ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਹ ਬੁਲਾਏ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੀ ਬੋਲਦਾ ਸੀ। “ਤਾਰਿਆ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ? ਬੜਾ ਉਦਾਸ-ਉਦਾਸ ਰਹਿੰਦਾ ਐ!” ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਬਾਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਪਿੰਡ ‘ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸਦੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਬਾਬੀ ‘ਤਾਰਿਆ’ ਕੱਲ ਆਪਣਾ ਬਲਤੇਜ਼ ਸਾਡੇ ਖੇਤ ਕੋਲ ‘ਸੂਏ’ ਦੀ ਪਟੜੀ ‘ਤੇ ਗਲਤ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਐ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ‘ਚਿੱਟਾ’ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਐ!” “ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਨੀ, ਜਦੋਂ ਘਰ ਆਉਂਦੇ ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੁੰਦੇ!” ਜਗਤਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਲ ‘ਚ ਜਗਤਾਰ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਕਿ ਬਲਤੇਜ਼ ਚਿੱਟਾ ਵਰਤਦਾ ਐ।

“ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਕੀ ਕਰੀਏ? ਹੁਣ ਤਾਂ ਬੱਚੇ-ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਐ ਕਿ ਬਲਤੇਜ਼ ਚਿੱਟਾ ਲੈਂਦਾ ਐ!” ਤਾਰੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ‘ਜੀਤੋ’ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। “ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਆਂ ਇਸਦੇ ਮਾਮੇ ਅਤੇ ਫੁੱਫੜ ਨੂੰ ਸੱਦੇ ਉਹ ਬਿਠਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ, ਆਪਣੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਸਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਝੋਪ ਮੰਨ ਲਵੇ!” ਮਾਮੇ ਤੇ ਫੁੱਫੜ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ, ਪਰਨਾਲਾ ਉੱਥੇ ਦਾ ਉੱਥੇ। “ਦੇਖ ਕਿਵੇਂ ਮੇਲੁਦਾ ਜਾਂਦਾ ਐ!” ਗਲੀ ‘ਚ ਲੜਖੜਾ ਕੇ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਚਾਚੀ ‘ਭਾਨੋ’ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੂਹਿਆਂ ‘ਚ ਖੜੇ ਲੋਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੱਸ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੀ ਕਿ ‘ਕੀ ਤੋਂ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ’। ਜਦ ਬਲਤੇਜ਼ ਘਰ ‘ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮਾਂ ਜੀਤੋ ਨੇ ਬਾਹ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਮੰਜੇ ‘ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਅਤੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। “ਵੇ ਤੇਰੀ ਘੜੀ ਕਿੱਥੇ ਐ?” ਖਾਲੀ ਗੁੱਟ ਦੇਖ ਕੇ ਰੋਂਦੀ-ਰੋਂਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। “ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੇ ਡਿੱਗ ਪਈ!” ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। “ਡਿੱਗ ਪਈ ਕਿ ਵੇਚ ਕੇ ਨਸ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ?” ਮਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਬਲਤੇਜ਼ ਚੁੱਪ ਸੀ।

“ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਾ ਕਰਤਾ! ਮੇਰੀਆਂ ਤਾਂ ‘ਵਾਲੀਆਂ’ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀਆਂ?” ਕਮਰੇ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਜੀਤੋ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ‘ਚ ਬੈਠੇ ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। “ਤੂੰ ਪੇਟੀ ਨੂੰ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਸੀ, ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ‘ਤੇ ਕਾਹਦਾ

ਯਕੀਨ!” ਤਾਰਾ ਬੋਲਿਆ। “ਕੁੱਝੇ ਜੀਤੋ ਕਿਵੇਂ ਮੂੰਹ ਲਟਕਾਈ ਬੈਠੀ ਐ! ਸੁੱਖ ਤਾਂ ਹੈ?” “ਖੰਡ ਦੀ ਕੋਲੀ ਉਧਾਰੀ ਲੈਣ ਆਈ ਗੁਆਂਢਣ ‘ਤਾਰੇ’ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। “ਸੁੱਖ ਕਾਰਦੀ ਭੈਣੇ, ਸੁੱਖ ਦੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਗੇ!” ਜੀਤੋ ਨੇ ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਵਾਲੀਆਂ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਈ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਲ ਤੁਰਿਆ ਆਉਂਦਾ ਬਲਤੇਜ਼ ਦਿਸਿਆ। “ਉਏ ਤੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਕਿੱਥੇ ਐ! ਕਿਧਰੇ ਵੇਚ ਤਾਂ ਨੀ ਆਇਆ?” ਤਾਰੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। “ਨਹੀਂ ਬਾਪੂ ਉਹ ਤਾਂ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਖੜਾ ਕਰ ਕੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵਾਪਿਸ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਸਾਈਕਲ ਗੁੰਮ ਸੀ!” ਅਸਲ ‘ਚ ਉਸ ਨੇ ਸਾਈਕਲ ਵੇਚ ਕੇ ਨਸ਼ਾ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਸੀ। “ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕੀਹਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਆਇਆ ਐ?” ਜੀਤੋ ਨੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਈ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ। “ਵਾਲੀਆਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ! ਖਵਰੇ ਕੌਣ ਲੈ ਗਿਆ!” ਬਲਤੇਜ਼ ਬੋਲਿਆ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਡਾਂਗ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਬਲਤੇਜ਼ ਦੇ ਮਾਰਨ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੀਤੋ ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਦੇਖ ਕੇ ਕੋਲ ਬੈਠੀ ਬੇਟੀ ਬਲਜੀਤ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। “ਕੰਜਰਾ ਤੂੰ ਆਪ ਤਾਂ ਮਰਨਾ ਈ ਐ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਮੰਗਣ ਲਾਵੇਗਾ!” ਗੁੱਸੇ ‘ਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਰੀਰ ਕੰਬ ਰਿਹਾ ਸੀ। “ਜੇ ਮੇਰੀ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਉਹ ਨਾਲੇ ਇਸਨੂੰ ਸਮਝਾਉਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਡਰਾਉਗਾ!” ਘਰ ਆਈ ਗੁਆਂਢਣ ਬੋਲੀ।

ਸਰਪੰਚ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬਿਠਾ ਕੇ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਇਸ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਨਾ ਹਟਿਆ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਮੌਤ ਯਕੀਨੀ ਐ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਦਾ ਕੀ ਹਸਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਖਿਰ ‘ਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਫੜਾਉਣ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਡਰੱਗ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇਗਾ। ਸਰਪੰਚ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਾ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਉੱਜ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਲਤੇਜ਼ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਹਾਲ ਨਸ਼ਾ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਲਈ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਉਸਨੇ ਬਲਤੇਜ਼ ਬਾਰੇ ‘ਕੁੱਝ ਹੋਰ’ ਵੀ ਸੋਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ!

ਜਦੋਂ ਸਰਪੰਚ, ਤਾਰੇ ਦੇ ਘਰੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਘੰਟੇ ਕੁ ਬਾਅਦ ਬਲਤੇਜ਼ ਵੀ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦ ਉਹ ਵਾਪਿਸ ਘਰ ਪਰਤਿਆ ਤਾਂ ਨਸ਼ੇ ‘ਚ ਗਲਤਾਨ ਸੀ। ਤਾਰੇ ਅਤੇ ਜੀਤੋ ਨੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਛੋਟੀ ਭੈਣ

ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਜਦ ਦਾਲ-ਰੋਟੀ ਦੀ ਪਲੇਟ ਫੜਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਅੱਧ-ਪੱਚੀ ਖਾ ਕੇ ਸੌਂ ਗਿਆ। ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਕੁੱਝ ਭਾਂਡੇ ਗਾਇਬ ਹਨ। ਇਕ ਦਿਨ ਤਾਰੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੈਕਟਰ ਦੀ ਬੈਟਰੀ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਐ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਈ ਬਲਤੇਜ਼ ‘ਤੇ ਈ ਟਿਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਪੰਚ ਤੱਕ ਹਰ ਖਬਰ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ‘ਪੂਰਨ’ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਪੂਰਨ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ‘ਸੋਫੀ’ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਇਆ। ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੀ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਕੁਰਸੀ ‘ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਗੋਡੀ ਹੱਥ ਲਾਏ ਤਾਂ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਸੈਣਤ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਮੰਜੇ ‘ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

“ਕਿਵੇਂ ਐਂ ਬਲਤੇਜ਼ ਸਿਆਂ, ਭੱਜ ਗਿਆ ਐਂ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ?” “ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ ਪਰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਮੈਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿਓ!” ਸੁਣ ਚੋਬਰਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਐ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕਿ ਤੂੰ ‘ਚਿੱਟਾ’ ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਘਰ ਇਸ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਐ ਕਿ ਤੂੰ ਨਸ਼ਾ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਛੱਡ ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ‘ਤੇ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥੋੜੀ-ਬਹੁਤੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਐ!” “ਗੱਲ ਤਾਂ ਥੋੜੀ ਠੀਕ ਐ ਸਰਪੰਚ ਸਾਬੂ ਪਰ ਖਰਚਾ ਤਾਂ ਮੈਥੋਂ ਆਵਦਾ ਨੀ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ, ਘਰਦਿਆਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਆਂ?” “ਢੰਗ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਆਂ ਪਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ!” “ਠੀਕ ਐ ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ ਪਰ ਢੰਗ ਤਾਂ ਦੱਸੋ?” “ਸੁਣ ਫਿਰ! ਢੰਗ ਇਹ ਐ ਕਿ ਤੂੰ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚ! ਨਾਲੇ ਨਸ਼ਾ ਆਪ ਵਰਤ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਕਮਾਈ ਕਰ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੋਟਰ-ਸਾਈਕਲ ਵੀ ਖਰੀਦ ਲਈ!” “ਪਰ ਜੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਫੜ ਲਿਆ ਫੇਰ?” ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਸੰਸਾ ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ। “ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪੇ ਸਾਭ ਲੁੱਟੂ ਤੂੰ ਉਸਦਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ!” ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਗਰੋਟੀ ਦਿੱਤੀ। “ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਐ ਸਰਪੰਚ ਜੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜਾ ਸੋਚ ਲੈਣ ਦਿਓ!” “ਸੋਚ ਕੇ ਕੀ ਕਰੇਗਾ? ਘਰ ਦੇ ਚੰਗੇ-ਚੰਗੇ ਭਾਂਡੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਈ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਐ, ਹੁਣ ਕੋਲੀਆਂ-ਬਾਟੀਆਂ ਵੇਚ ਕੇ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ!” ਸੁਣ ਕੇ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਥੋੜਾ ਸੋਚਿਆ ਤੇ ਬੋਲਿਆ, “ਠੀਕ ਐ ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਆਂ ਪਰ ਵੇਚਣ ਲਈ ‘ਚਿੱਟਾ’ ਮਿਲੂ ਕਿੱਥੋਂ?” “ਚਿੱਟਾ ਮਿਲੂ ਤੈਨੂੰ ਦੀਸ਼ੇ ਮਹਾਜਨ ਤੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਪਰ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਵੀ ਸਮਝ ਲੈ!”

“ਜੀ ਉਹ ਕਿਹੜੀ?” ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। “ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਉਸ ‘ਚੋਂ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਤੇਰਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ ਸਾਡੇ!” “ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ?” ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਿਲਾਈ। “ਹੈਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਮੇਰਾ, ਇਕ ਪੁਲਸ ਦਾ ਅਤੇ ਇਕ ਐਮ ਐਲ ਏ ‘ਪਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦਾ। ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ‘ਚੋਂ ਅੱਧ ਫਿਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਲੈ ਜਾਣਾ ਐ!” “ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਪਰ ਪੁਲਸ ਥੋੜੇ ਹਿੱਸੇ ‘ਚੋਂ ਅੱਧ ਕਿਓ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਐ? ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ!” “ਪਤਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਹੌਲਦਾਰ ਆਉਂਦਾ ਐ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਐ, ਅਖੇ ਇਹ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਐ!” ਦੱਸ ਕੇ ਸਰਪੰਚ ਮੁਸਕਰਾਇਆ। ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਈਚਾਨਸ ਹੌਲਦਾਰ ਬਖਸੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਵੀ ਆ ਗਿਆ। “ਆਓ ਹੌਲਦਾਰ ਸਾਬੂ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਟਾਈਮ ‘ਤੇ ਆ ਗਏ! ਇਹ ਹੈ ‘ਚਿੱਟੇ’ ਦਾ ਸਾਡਾ ਨਵਾਂ ਸੂਟਰ ਬਲਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ! ਕੱਲ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ‘ਚ ਉਤਰੇਗਾ!” “ਠੀਕ ਐ ਸ਼ੇਰਾ! ਖੇਡ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋ ਕੇ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ!” ਹੌਲਦਾਰ ਨੇ ਹੱਲਾ-ਸ਼ੇਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਬਲਤੇਜ਼ ਦਾ ‘ਕੰਮ’ ਸੋਹਣਾ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਮੁੱਢ ‘ਚ ਉਸਦੇ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਗਾਹਕ ਸਨ ਪਰ ਇਕ ਸਾਲ ‘ਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਸੈਕੜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੇਖ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਚਾਰ ਪਿੰਡ ਹੋਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਬਲਤੇਜ਼ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ ਸੀ। ਕਮਾਈ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ ਉਹ ਸਮੇਂ-ਸਿਰ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਦੇ ਆਉਂਦਾ। ਉਸਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ‘ਚ ਕੁੱਝ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵੀ ਸਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਦਾ ਕੰਮ ਉਸਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹ ਭਈਆਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ‘ਗੰਗਾ’ ਨੂੰ ਭੇਜਦੀਆਂ ਪਰ ਜਦ ਉਹ ਡਰ ਗਈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਬਲਤੇਜ਼ ਤੱਕ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਲਈ। ਮੋਟਰ-ਸਾਈਕਲ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ‘ਚ ਈ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਸੀ ਫਿਰ ਹੌਲਦਾਰ ਬਖਸੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹਿਣ ‘ਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਦਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਵੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ! ਉਸਨੇ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਲਦਾ। ਉਹ ਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਬਲੈਕੀਆ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਈ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਂਦਾ, ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਹ ਬੇ-ਕਿਰਕ ਅਤੇ ਬੇ-ਦਰਦ ਹੋ ਕੇ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹੀ ਖਬਰਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਪੰਜ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਕੋਈ ਮੌਤ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਮੌਤ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਉਹ ਖੁਦ ਹੈ! ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕਾਤਲ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਂ ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ! ਉਸ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਬਲਜੀਤ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਦ ਉਹ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਵਾਪਿਸ ਘਰ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੋ ਕੇ ਦੱਸਦੀ, “ਸਕੂਲ ‘ਚ ਕੁੜੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਬਲੈਕੀਏ ਦੀ ਭੈਣ” ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ!” ਇਕ ਦਿਨ ਤਾਂ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਕੇ ਕਿ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਕੁੜੀ ਕਹਿੰਦੀ, “ਮੇਰੇ ਤਾਏ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਮਰਿਆ ਹੈ!” ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੁੱਕਲ ‘ਚ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ, “ਤੂੰ ਰੋ ਨਾ ਬਲਜੀਤ! ਤੂੰ ਦੇਖੇਗੀ! ਥੋੜੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ‘ਚ ਮੈਂ ਇਸ ਧੰਦੇ ਦਾ ਖੱਕੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਫਾਹਾ ਵੱਢ ਦੇਣਾ ਐ!”

ਬਲਤੇਜ਼ ਦੀਸ਼ੇ ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੋ ਜਣੇ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਖੇਪ ਦੀ ਡਲਿਵਰੀ ਕਰਨ ਆਏ। ਇਕ ਤਾਂ ਕਾਰ ‘ਚ ਹੀ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਤੇ ਕੱਦਾਵਰ ਬੰਦਾ, ਦੋ ਵੱਡੇ ਬਾਕਸ ਦੀਸ਼ੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਰੱਖ ਗਿਆ। ਜਦ ਉਹ ਚਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਦੀਸ਼ੇ ਇਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਐ?” “ਪਤਾ ਨਹੀਂ! ਉੱਜ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹੁਕਮ ਐ ਕਿ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਣਾ ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਈ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਦਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ!” ਦੀਸ਼ੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

‘ਯਾਰ ਦੀਸ਼ੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਇੰਜ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਐ ਬਈ ਚਿੱਟੇ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਪੱਕਾ ਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾ!’ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। “ਇਹ ਤਾਂ ਭੁੱਲ ਈ ਜਾ ਮਿਤਰਾ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਤੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ! ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਚੁੰਗਲ ‘ਚ ਫਸ ਗਿਆ, ਉਹ ਇਥੋਂ ਭੱਜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ! ਜੇ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੂਗਾ ਵੀ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਉਸਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਗੇ!” ਦੀਸ਼ੇ ਨੇ ਧੰਦੇ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦੱਸੀ। “ਇਹ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਐ, ਭਾਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਭਾਵੇਂ ਛੱਡ ਦੇਈਏ!” ਬਲਤੇਜ਼ ਬੋਲਿਆ। “ਨਹੀਂ ਬਲਤੇਜ਼ ਇਹ ਕੰਮ ਦੂਜੇ ਕੰਮਾਂ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ! ਜੇ ਤੂੰ ਕੰਮ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਲੱਭ ਜਾਊ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭੇਦ ਐ! ਇਸ ਲਈ ਭੇਦ ਖੁੱਲਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ‘ਚੋਂ ਈ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ! ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਐ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁੰਗਲ ‘ਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਐ!” ਦੀਸ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬਲਤੇਜ਼ ਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਿਆ।

ਬਲਤੇਜ਼ ਉਦਾਸ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਕ ਦਿਨ ਜਦ ਉਹ ਖੇਤ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਅੱਜ ਕਿਵੇਂ ਦਿਲ ਕੀਤਾ ਖੇਤ ਗੇੜਾ ਮਾਰਨ ਨੂੰ?” “ਬਾਪੂ! ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਲਮਾਂ ਦੀ ‘ਚੁੰਗਲ’ ‘ਚੋਂ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਐ! ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੁੱਪ-ਚੁਪੀਤੇ ਡੁਬਈ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂ ਪਰ ਉਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁੜਾਉਣਾ ਪੈਣਾ ਐ!” ਬਲਤੇਜ਼ ਨੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। “ਦੇਖ ਲੈ ਪੁੱਤ ਜੇ ਠੀਕ ਲਗਦਾ ਐ ਕਰ ਲੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਬਚ ਸਕਦੇ!” ਜਗਤਾਰ ਬੋਲਿਆ।

ਬਲਤੇਜ਼ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੈਮੈਂਟ ਕੀਤੀ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਪੈਕਟ ਦਿੱਤੇ, ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਈ ਅਤੇ ਬੋਲਿਆ, “ਸਰਪੰਚ ਸਾਬੂ ਮੈਂ ਚਿੱਟੇ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਐ ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈ ਲਓ, ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ!” “ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਐ ਚੋਬਰਾ, ਮੈਂ ਸਾਰੀ

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ ‘ਤੇ)

ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ

ਮੇਰੇ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਪਿਤਾ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਭਾਪਾ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ, ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਪੇਂਡੂ ਟੋਟਕਿਆਂ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਦਿਹਾੜੀ-ਸਿਆਣਪਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਹੁਤ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵੀ ਗਿਆਨ ਤੇ ਆਮ ਸੂਝ ਬੜੀ ਸੀ, ਬੇਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਸਮੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਂਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।

ਦੁਬਿਧਾ ਵਾਰੇ ਉਹ ਅਕਸਰ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਈ-ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਓਹੀ ਜਾਨਣ (ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਤਾਂ 'ਉਪਰ' ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ!), ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਉਹ ਆਮ ਹੀ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਦੀ ਕਾਰ

ਪ੍ਰੋ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡਮ
ਫੋਨ: +91 98766-55055

ਹੇਠ ਇਕ ਸਹਿਆ/ਖਰਗੋਸ਼ ਆ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਕੈਰੋਂ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੁਬਿਧਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਨਾ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਚ-ਵਿਚਾਲੇ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਕਾਰ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ।

ਆਪਾਂ ਵੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦਿਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚੋਂ ਆਏ, ਵੀ ਸਹੇ ਵਾਂਗ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਤਾਂ ਅੱਧ-ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਫਿਰ ਪਿਛਾਂਹ ਭੱਜ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਕਸਰ ਹਾਦਸੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆਂ/ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਦੁਬਿਧਾ, ਦਵੰਧ, ਦੁਚਿੱਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਦੁਰਾਹੇ-ਚੋਰਾਹੇ ਟੱਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ; ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਘੜੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਮੂੰਹ-ਅੱਡ ਅੱਡ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ 'ਸਾਡਾ ਹੱਲ ਕਰੋ' ਕਈ ਵਾਰ 'ਇਕ ਪਾਸੇ ਖੂਹ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਖਾਈ' ਜਾਂ 'ਸੱਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਕੋਹੜ ਕਿਰਲੀ, ਖਾਏ ਤਾਂ ਕੋਹੜੀ ਛੱਡੇ ਤਾਂ ਕਲੰਕੀ' ਵਾਲੀ ਵੰਗਾਰ ਵੀ ਮੱਥੇ ਆਣ ਵਜਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਨ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਕਥਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੀ 'ਦੋ ਨੀਆਂ' ਉਪਰ ਟਿਕੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਅਨੁਸਾਰ, 'ਜੋ ਦੋ ਨੀਆਂ/ਨੀਹਾਂ' ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਦੁ+ਨੀਆਂ ਹੈ। ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ, ਧੁੱਪ-ਛਾਂ, ਖੁਸ਼ੀ-ਗਮੀ, ਜੀਵਨ-ਮੌਤ, ਆਸਾ ਤੋਂ ਅੰਦੇਸਾ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚਲਦੇ ਹਨ'।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਸੰਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬਿਆ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਦੱਸੇ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੋ-ਮੂੰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੋ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਝਾਕ ਸਦਾ ਦੁਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ- 'ਦੁਹ ਨਾਰੀ ਦਾ ਦੁਲਹਾ ਦੁਹ ਮੁਨਸਾ ਦੀ ਨਾਰਿ ਵਿਨਸੈ'। 'ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭੁਇਅੰਗਮੁ ਡਸੈ'! (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)।

ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੇ ਮਹਾਨਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਿਧਾ ਦਾ ਸੰਗਯਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਥ ਹੈ-ਦਵੈਵਿਧਯ: ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਭਾਵ, ਦੁਭਾਂਤੀਪਨ। ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੁਕਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ- 'ਹੋਇ ਇਕਤੁ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰੋ ਲਿਵ ਲਾਇ'॥ (ਅੰਗ 1185), 'ਗੁਰਿ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾ ਕੀ ਹੈ ਮਾਰੀ'॥ (ਅੰਗ 238)

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਨੂੰ 'ਡਾਇਲੇਮਾ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ 'ਡਾਇ', ਭਾਵ 'ਦੋ/ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ' ਅਤੇ 'ਲੇਮਾ', ਭਾਵ 'ਵਿਸ਼ਾ/ਧਾਰਨਾ' ਰਾਹੀਂ ਲਾਤੀਨੀ ਦੇ 'ਡਾਈਲਿਮਾਟਿਸ' ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸੋਲੂਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁੱਜਾ। ਆਨਲਾਈਨ ਐਟੋਮੌਲੋਜੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1520ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਦਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ 'ਡਬਲ ਪਰੋਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ' (ਦੁਬਾਜ਼ਰਾ ਕਥਨ) ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੋਲਿਨਜ਼ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸੋਲੂਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਵੀ 'ਚ ਦੱਸਦਿਆਂ ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਲਾਤੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਸਰੋਤ ਇਸ ਅਰਥ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਦੁਬਿਧਾ ਦੋ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਬਦਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਸੂਤੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਾਟਕਕਾਰ ਅਤੇ ਕਵੀ ਵਿਲੀਅਮ ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ (1564-1616) ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਟਕ 'ਹੈਮਲਿਟ', ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ 'ਤੇ ਕਰੀਬ 1599-1601 ਈਸਵੀ ਦਰਮਿਆਨ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਹੈਮਲਿਟ ਦੁਬਿਧਾ, ਦੋ-ਮਨੀ, ਦੇਰੀ, ਟਾਲ-ਮਟੋਲ, ਬੇਯਕੀਨੀ, ਸ਼ੱਕਾ, ਅਨਿਰਣੈ, ਨਿਸ਼ਕ੍ਰਿਅਤਾ, ਦੋ-ਦਲੀਲੀ, ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਵਿਚ ਗੁਸਤ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਕਬਚਨੀ/ਮਨਬਚਨੀ 'ਟੂ ਬੀ, ਆਰ ਨਾਟ ਟੂ ਬੀ, ਦੈਟ ਇਜ਼ ਦਾ ਕ੍ਰਾਐਸਚਨ' (ਹੋਵਾਂ/ਜੀਵਾਂ, ਕਿ ਨਾ ਹੋਵਾਂ/ਜੀਵਾਂ, ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹੀ ਹੈ) ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਤਰ ਦਾ ਮਨ ਦੋ-ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦੁਫਾੜ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਦਵੰਧ, ਟਾਲ-ਮਟੋਲ, ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਐਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ! ਹੋਣਾ, ਜੀਣਾ-ਬੀਣਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ; ਨਾ-ਹੋਣਾ, ਮਰਨਾ, ਸਦਾ ਲਈ ਸੌਣਾ, ਕੁਝ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਹੈ!

ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਤਗੜੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਤੋਂ ਦੁਚਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਪਰ ਬਿਆਨੀਆਂ ਬਾਕੀ ਮਨੋ-ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜੇ ਕੋਈ ਮੈਟਾਫਰ ਵਰਤਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੈਮਲਿਟ

ਬੰਦਾ ਪੁੱਜਦਾ ਕਿਧਰੇ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁੱਜਣਾ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਸੀ। ਉਰਦੂ ਸ਼ਾਇਰ ਅਬਦੁਲ ਹਮੀਦ ਅਦਮ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ੇਅਰ ਹੈ- 'ਸਿਰਫ਼ ਏਕ ਕਦਮ ਉਠਾ ਬਾ ਗਲਤ ਰਾਹੇ ਸੌਕ ਮੇਂ/ਔਰ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤਮਾਮ ਉਮਰ ਮੁਝੇ ਢੂੰਡਤੀ ਰਹੀ'!

ਦੋ ਬੇਤੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਰ ਕਿਸੇ ਕਿਨਾਰੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਡੁੱਬ ਸਕਦੈ! ਦੁਬਿਧਾ ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਗਏ, ਮਾਇਆ ਮਿਲੀ ਨਾ ਰਾਮ! ਦੋ ਘਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਭੁੱਖਾ ਬੀ ਰਹਿੰਦੈ। ਇਕ ਹੱਟੀ 'ਚ ਦੋ ਭਾਅ ਅਤੇ ਇਕ ਘਰ 'ਚ ਜੀਆਂ ਨਾਲ ਦੁਜੈਗ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦੂਈ-ਦਵੈਤ, ਦਵੰਧ-ਸੰਦੇਹ ਬਾਰੇ ਪੰਥ

ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ! ਹੈਮਲਿਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਬੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਮਰੀਕੀ ਕਵੀ ਰੌਬਰਟ ਫਰੌਸਟ (26 ਮਾਰਚ, 1874-29 ਜਨਵਰੀ, 1963) ਦੀ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਵਿਤਾ ਹੈ "ਦ ਰੋਡ ਨਾਟ ਟੇਕਨ"। (ਅਣ-ਅਪਣਾਈ ਸੜਕ)। ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਪਾਤਰ ਦੁਰਾਹੇ 'ਤੇ ਖੜਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਦੁਬਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਪਾਤਰ, ਜੋ ਲੇਖਕ ਖੁਦ ਹੀ ਹੈ, ਅਣ-ਅਪਣਾਈ ਸੜਕ ਉਪਰ ਚੱਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ- 'ਇਕ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਦੀ ਸੜਕਾਂ ਦੁਪਾਸਤ ਹੋ ਗਈਆਂ/ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਮੈਂ ਦੋਵਾਂ ਉਪਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਾ ਚੱਲ ਸਕਦਾ/ਤੇ ਇਕ ਮੁਸਾਫਰ ਬਣ ਸਕਦਾ... / ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਸੜਕ ਚੁਣ ਲਈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਘੱਟ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ/ ਤੇ ਮੇਰੀ ਇਸ ਚੋਣ ਨੇ ਹੀ ਸਾਰਾ ਫਰਕ ਪਾ ਦਿੱਤਾ'!

ਦੋਰਾਹੇ ਉਪਰ ਪੁੱਟਿਆ ਗਲਤ ਕਦਮ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਭਟਕਾ ਮਾਰਦੈ, ਮੰਜ਼ਿਲ ਮਾਰਦਾ ਨਹੀਂ!

ਰਤਨ ਅਤੇ ਸਿਰਮੌਰ ਕਥਾਵਾਚਕ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ ਆਪਣੀ ਕਥਾ ਵਿਚ ਭਾਦੋਂ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਕਸਰ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ 'ਭਾਦੁਇ' ਦਾ ਅਰਥ ਦੋ-ਭਾਅ/ਭਾਵ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ- 'ਭਾਦੁਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀਆ ਦੂਜੇ ਲਗਾ ਹੇਤੁ'॥ (ਅੰਗ 133-136)। ਨਤੀਜਤਨ, ਬੰਦਾ ਅਸਲ ਦੀ ਥਾਂ ਨਕਲੀ ਦੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਹੁੰਦੈ। ਰਾਗ ਮਾਝ ਦੇ ਇਸੇ ਹੀ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਵਿਚ ਵੈਸਾਖ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ- 'ਇਕਸੁ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਅਗੈ ਲਈਅਹਿ ਖੋਹਿ'॥ (ਅੰਗ 133-136)। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਵੀ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ- 'ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਕੁ ਮਨਿ ਇਕੁ ਧਿਆਏ'॥

ਦੁਬਿਧਾ, ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਚਿੱਤ ਹੋ ਕੇ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਤਸ਼ਾਹਵਰਧਕ ਭਾਸ਼ਨਕਾਰ ਜਾਂ 'ਪੌਜ਼ੀਟੀਵਿਟੀ (ਸਕਾਰਾਤਮਕਤਾ) ਬੁਲਾਰੇ 'ਫੋਕਸ' ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੁੱਧ-ਵਿਵੇਕ ਵੀ ਬੜੀ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਧੀ-ਸਮਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵ+ਏਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। 'ਵਿਵ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਦੋ' ਅਤੇ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੋ

'ਚੋਂ ਇਕ ਚੁਣ ਸਕਣ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਾਣੀ ਇਹ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ, ਖਰੇ-ਖੋਟੇ, ਨਕਲੀ-ਅਸਲੀ, ਕੱਚੇ-ਪੱਕੇ ਦੀ ਨਿਰਖ-ਪਰਖ ਸਿਖਾ ਸਹੀ ਨਿਖੇੜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ- 'ਕਾਚੇ ਗੁਰ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੂਆ'॥

(ਅੰਗ 932)

ਦੁਬਾਜ਼ਰੇ, ਦੋਗਲੇ, ਦੰਭੀ-ਭੇਖੀ, ਚੁਫੇਰ-ਚੱਕਰੀਏ, 'ਆਂਡੇ ਕਿਤੇ, ਕੁਝ ਕੁਝ ਕਿਤੇ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ 'ਇੱਕ' ਦੀ ਚੋਣ। ਦੁਪਾਸਤੀ ਝਾਕ ਦੁਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖਸਮ ਇਕ ਹੀ ਹੁੰਦੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕਤਾ 'ਚ ਹੋਵੇ! 'ਫੋਕਸ', ਇਕਾਗਰਤਾ, ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਤੇ ਫਿਰ ਨਿਰੰਤਰ ਸਫਰ ਮੰਜ਼ਿਲ-ਏ-ਮਕਸੂਦ ਤਕ ਅੱਪੜਨ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ (ਇਹ ਗਰੰਟੀ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਸਟੈਂਟ ਵਾਲੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ!)। ਡਾ. ਬਸ਼ੀਰ ਬਦਰ ਨੇ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਕਿਹੈ- 'ਜਬ ਸੇ ਚਲਾ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪੇ ਨਜ਼ਰ ਕਿਹੈ- 'ਜਬ ਸੇ ਚਲਾ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪੇ ਨਜ਼ਰ ਕਿਹੈ/ਮੈਂ ਨੇ ਰਾਸਤੇ ਮੇਂ ਮੀਲ ਕਾ ਪੱਥਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ'!

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ 'ਇੱਕ' ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼! ਇਹ ਇਕਸੁਰਤਾ, ਏਕਤਾ, 'ਇੱਕਤਾ', ਸਰਬ-ਲੋਕਿਕਤਾ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਸੰਮਿਲਤਤਾ, ਮਾਨਵ-ਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਸਰਬੋਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰੰਭ ਹੀ '1ਓ' (ਇੱਕ ਓਕਾਰ) ਤੋਂ ਹੁੰਦੈ! ਤੇ "ਏਕਸ ਬਿਨੁ ਸਭ ਧੰਧੁ ਹੈ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਮੋਹੁ ਮਾਇ"॥ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ-44)।

ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ "ਇਕ ਚਿਤਿ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਇ ਸੁਆਮੀ ਲਾਇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੇ"॥ (ਅੰਗ 845)। ਅਤੇ "ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚਿ ਬੈਰਾਗੁ ਨ ਹੋਵੀ ਜਬ ਲਗੁ ਦੂਜੀ ਚਾਈ"॥ (ਅੰਗ 634-635)

ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤਦ ਹੀ ਸੇਧੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਭੱਬੇ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਤੀਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਮੱਛੀ ਦੀ ਅੱਖ ਹੀ ਦਿਸੇ! (ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੈਰ ਥੱਲੇ ਬੋਟੇਰਾ ਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ)। ਸਫਰ 'ਚ ਚਲਦੇ ਰਿਹਾ ਹੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਮਾਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁਸਾਫਿਰ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਬੜਾ ਕੁਝ ਲਭਾਵਣਾ ਮਿਲ ਸਕਦੈ, ਬਕਾਵਟ ਹੋਣੀ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਨੂੰ ਕਿਹਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਮੁਸੱਲਸਲ ਮੁਸਾਫਰੀ ਹੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮੰਤਰ ਹੈ! ਅਮਰੀਕੀ ਕਵੀ ਰੌਬਰਟ ਫਰੌਸਟ ਦੀ ਇਕ ਬੜੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਕਵਿਤਾ ਹੈ- 'ਇਕ ਬਰਫੀਲੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਂ ਨੇੜੇ ਰੁਕਦਿਆਂ' ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਵੀ (ਮੁਸਾਫਿਰ) ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜੰਗਲ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਪਿਆਰੇ, ਸੰਘਣੇ, ਲੁਭਾਉਣੇ/ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਨੇ ਪੁਗਾਉਣੇ /ਤੇ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਲਾਂ ਸਫਰ ਨੇ ਮੁਕਾਉਣੇ, / ਤੇ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਲਾਂ ਸਫਰ ਨੇ ਮੁਕਾਉਣੇ"!

ਆਉ, ਹੁਣ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਇਸ ਟੁਕ ਨੂੰ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਨੀਏ- "ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ ਮੜੈ ਮਸਾਇ ਨ ਜਾਇ"॥ (ਅੰਗ 634-635)

ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਖੇਡ (ਪਿਛਲੇ ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਗੱਲ ਹੌਲਦਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਊ, ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪੇ ਸਮਝੂ!" ਸਰਪੰਚ ਬਲਤੇਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਈ ਦਿਨ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾ ਕੇ ਬਲਤੇਜ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਬਲਤੇਜ ਨੂੰ ਹੌਲਦਾਰ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ, "ਉਏ ਜੇ ਤੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਹਫਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ? ਏਡੀ ਛੋਟੀ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਕਿਥੋਂ ਲੱਭੀਏ?" "ਹੌਲਦਾਰ ਸਾਬੂ ਨਸ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਥੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ, ਦੋ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮੋਟਰ-ਸਾਈਕਲ ਤੋਂ ਡਿੱਗਿਆ ਆਂ ਇਸ ਲਈ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਐ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਐ!" "ਚੱਲ ਠੀਕ ਐ, ਮਹੀਨਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਐ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ 'ਤੇ ਆ ਜਾਵੀ!" ਹੌਲਦਾਰ ਨੇ ਫੋਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਐਮ ਐਲ ਏ ਪਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ, "ਉਏ ਤੂੰ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇ ਕੇ ਆਇਆ ਐ?" "ਜੀ ਇਕੱਤੀ ਜੁਲਾਈ

ਤੱਕ ਦਾ!" "ਪਰ ਹੌਲਦਾਰ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਪੰਦਰਾਂ ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਐ?" ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ। "ਨਹੀਂ ਜੀ, ਹੌਲਦਾਰ ਨੇ ਬੋਡੇ ਕੋਲ ਬੁਠ ਬੋਲਿਆ ਐ, ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਸਰਪੰਚ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਲਓ!" ਬਲਤੇਜ ਨੇ ਸਫਾਈ ਦਿੱਤੀ। "ਅੱਛਾ ਇਹ ਗੱਲ ਐ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਣਾਉਂ ਬੰਦਾ ਮੈਂ ਹਰਾਮਜ਼ਾਦੇ ਹੌਲਦਾਰ ਨੂੰ!" ਐਮ ਐਲ ਏ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਹਫਤਾ 'ਕੁ ਬਾਅਦ ਹੌਲਦਾਰ ਦਾ ਫਿਰ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ, "ਉਏ ਬਲਤੇਜਿਆ! ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਐ ਕਿ ਤੂੰ ਕੰਮ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਐ? ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਬਣ ਕੇ ਪਰਸੋਂ ਕੰਮ 'ਤੇ ਆਜਾ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਚਿੱਟਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਤੂੰ ਨ ਦੇਉ!" "ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਾਬੂ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ, ਮੈਂ ਪਰਸੋਂ ਕੰਮ 'ਤੇ ਆ ਜਾਊਂਗਾ!"

ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਲਤੇਜ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, "ਡਾਕਟਰ ਸਾਬੂ ਹੁਣ ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਐ ਕਿ ਮੈਂ ਹੁਣ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ! ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਲੱਗਦੀ ਐ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਦਿਓ ਮੈਂ ਘਰ ਬਹਿ ਕੇ ਲੈ ਲਿਆ ਕਰੂੰਗਾ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਘਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!" ਕੇਂਦਰ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਬਲਤੇਜ ਤੋਂ ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ

ਕਰਾਏ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਦੁਆਈ ਦੇ ਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਬਾਅਦ ਬਲਤੇਜ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਿਵਾਲਵਰ ਚੁੱਕਿਆ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਟਾਰਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਘਰੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਸਕੀਮ ਆਪਣੇ ਭੁਆ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਕੋਲ ਯੂਪੀ ਜਾਣ ਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਅਜੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਫਿਰਨੀ 'ਤੇ ਈ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਇਹ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ ਸੁਣੀ, "ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਠ ਵਜੇ 'ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪਾਰਕ' 'ਚ 'ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਮੇਟੀ' ਦੀ ਰੈਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਘਰ-ਘਰ ਦੇ ਮਰਦ-ਔਰਤਾਂ ਹੁੰਮ-ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੋ!" ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ ਸੁਣ ਕੇ ਬਲਤੇਜ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਅਚਾਨਕ ਕੋਈ ਖਿਆਲ ਆਇਆ! ਉਹ ਉਸੇ ਵਕਤ ਵਾਪਿਸ ਘਰ ਪਰਤ ਆਇਆ।

ਅੱਠ ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਈ ਬਲਤੇਜ ਰੈਲੀ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤਾਂ ਉਹ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਧੰਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਖਤਰਨਾਕ ਜੁੰਡਲੀ ਦੇ ਭੇਤ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ।" ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣ 'ਤੇ

ਬਲਤੇਜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਸਾਹਵੇਂ ਬੋਲਿਆ, "ਭੈਣੋਂ ਤੇ ਭਰਾਵੇਂ! ਥੋਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਐ ਕਿ ਮੈਂ ਚਿੱਟਾ ਵਰਤਦਾ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਚਦਾ ਵੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਚਿੱਟਾ ਵਰਤਣਾ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰਤੈ ਅਤੇ ਵੇਚਣਾ ਵੀ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਥੋਨੂੰ ਕੁੱਝ ਐਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਵੇਚਣ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਸ਼ਾ ਮੈਨੂੰ ਦਿਸ਼ੇ ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਲ ਕਮਾਈ ਦਾ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਕੇ ਮੈਂ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਆ ਕਰਾਂ! ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਐਮ ਐਲ ਏ ਪਰਸ਼ਨ ਬਰਾੜ ਦਾ, ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਪੁਲਸ ਦਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਸਰਪੰਚ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੀਹਦੇ 'ਚੋਂ ਅੱਧ ਫਿਰ ਪੁਲਸ ਦਾ। ਮੈਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੁੱਲ ਕਮਾਈ ਦਾ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਦੇ ਆਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਮੈਂ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਹੌਲਦਾਰ ਬਖਸੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੈਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚਿੱਟਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਬੁਠਾ ਕੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਥੋਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਐ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਜੁੰਡਲੀ ਦੀ ਚੁੰਗਲ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ 'ਚ ਮੱਦਦ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕਦੇ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਵੇਚਾਂਗਾ!" ਬਲਤੇਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪੰਡਾਲ 'ਚੋਂ ਨਾਹਰੇ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਏ: ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ—ਮੁਰਦਾਬਾਦ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ—ਮੁਰਦਾਬਾਦ, ਪਰਸ਼ਨ ਬਰਾੜ—ਮੁਰਦਾਬਾਦ!

ਜਦ ਨਾਅਰੇ ਲਗਣੇ ਬੰਦ ਹੋਏ ਤਾਂ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, "ਅਸੀਂ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਲਤੇਜ ਹੁਣ ਸਾਡਾ ਬੰਦਾ ਹੈ! ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਧੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਜੇ ਇਸਨੂੰ ਕੁੱਛ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੁਲਸ, ਪਰਸ਼ਨ ਬਰਾੜ ਐਮ ਐਲ ਏ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।" ਪੰਡਾਲ 'ਚੋਂ ਫਿਰ ਨਾਅਰੇ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਨਾਅਰੇ ਲੱਗਣੇ ਬੰਦ ਹੋਏ ਤਾਂ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਸੁਘੋਲ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ।

ਜੋੜ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰੀਏ?

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਗੋਡੇ ਬਦਲਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਓਨਾ ਹੀ ਆਮ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਾਰ ਜਾਂ ਸਕੂਟਰ ਬਦਲਣ ਦਾ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਗੋਡੇ ਇਕ ਵਾਰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਰਮਲ ਵਾਂਗ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਵੀ ਬਦਲਣੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੋਡਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਲਈਏ ਤਾਂ ਦੇਰ ਤੱਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹੈ ਗੋਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਭਾਰ! ਜੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਰ ਇੱਕ ਪੌਂਡ ਵੀ ਵਧ

ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧਾ ਬਹਿ ਕੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਵਾਲੀ ਜੁੱਤੀ: ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਹੋਵੇ, ਓਨਾ ਹੀ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜੇ ਉੱਤੇ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਟ ਦੇ ਪੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਗੋਡੇ ਸਿੱਧੇ ਰੱਖਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿਚਲਾ ਨਰਮ ਗੁੱਦਾ ਛੇਤੀ ਘਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓਸਟੀਓ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ ਦਾ ਰੋਗ ਛੇਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਘਸੇ ਹੋਏ ਜੁੱਤੇ ਪਾਉਣੇ : ਅੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਿਆਂ ਤੋਂ ਘਸੇ ਜੁੱਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਰਾਂ, ਗੋਡੇ, ਕੂਹਲੇ ਬਲਕਿ ਪਿੱਠ ਦੇ ਜੋੜਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਜੁੱਤਿਆਂ ਦਾ ਸਹੀ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਵੀ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁੱਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ, ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਲਈ ਰਤਾ ਮੋਟਾ ਬੱਲਾ ਤਾਂ ਜੋ ਗੋਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਪਵੇ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਸ਼ਨ ਬੱਲਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੈਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਖਤ ਕਰ ਕੇ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਵੀ ਲੱਤ ਦੇ ਪੱਠਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖਿੱਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਪਟਾਕੇ ਮਾਰਨੇ : ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਉਂਗਲਾਂ 'ਚ ਪਟਾਕੇ ਨਾ ਮਾਰੇ ਹੋਣ! ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਜਾਂ ਪੁੱਠਾ ਮੋੜ ਕੇ ਪਟਾਕੇ ਕੱਢਣੇ ਬਹੁਤ ਆਮ ਜਿਹੀ ਆਦਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਨਾਲ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੋਜਿਸ਼ ਜਾਂ ਪਕੜ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਾ ਪਰਸ ਜਾਂ ਪਿੱਠੂ ਚੁੱਕਣਾ: ਰੋਜ਼ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੇਲੇ ਚੁੱਕੇ ਭਾਰੇ ਬਸਤੇ, ਪਿੱਠੂ ਜਾਂ ਭਾਰਾ ਪਰਸ ਟੰਗ ਕੇ ਤੁਰਨ ਨਾਲ ਗਲੇ ਜਾਂ ਮੋਢੇ ਦੀ ਪੀੜ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਭਾਰੀ ਪਿੱਠੂ ਜਾਂ ਪਰਸ ਦਾ ਪਾਸਾ ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੱਠਿਆਂ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿਚ ਖਿੱਚ ਨਾ ਪਵੇ।

ਭਾਰ ਚੁੱਕਣਾ ਜਾਂ ਧੱਕਣਾ: ਜੇ ਭਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਧੱਕਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੱਥ ਨਾਲ ਧੱਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਧੱਕਣੀ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਾ ਮੰਜਾ ਪਰਾਂ ਧੱਕਣਾ ਜਾਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ ਲੱਤਾਂ ਦੇ ਪੱਠਿਆਂ

ਉੱਤੇ ਭਾਰ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਕੀਤੇ ਗੋਡੇ ਉੱਤੇ। ਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਭਾਰਾ ਥੇਲਾ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪੂਰੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿਚ ਘੁੱਟ ਕੇ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕੱਲੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਖਿੱਚੇ ਨਾ ਜਾਣ।

ਸੌਣ ਦਾ ਢੰਗ: ਸਿੱਧੇ ਲੇਟਣ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪੁੱਠੇ

ਪੁੱਠੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੱਡੀਆਂ ਵੀ ਛੇਤੀ ਖੁਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇੰਜ ਜੋੜ ਵੀ ਲਚਕੀਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿਗਰਟ ਨੋਸ਼ੀ : ਸਿਗਰਟ ਵਿਚਲੀ ਨਿਕੋਟੀਨ ਹੱਡੀਆਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਲਹੂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦਾ ਜੰਮਣਾ ਵੀ ਘਟਾ

ਪੀੜ ਨੂੰ ਜਰਨਾ : ਕਸਰਤ ਦੌਰਾਨ ਹਲਕੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਜਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਸਰਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਿੱਖੀ ਪੀੜ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਚੈਕਅਪ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਟੈਨਿਸ ਐਲਬੋ: ਜੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਗੇਮ ਖੇਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਜੋੜ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋੜ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਟੈਨਿਸ ਗੇਮ ਖੇਡਦਿਆਂ ਅਰਕ ਦਾ ਆਕੜ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਪੀੜ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਣਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਬਾਕੀ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਚ-ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਉਹ ਗੇਮ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਕਸਰਤਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੋੜਾਂ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਵੀ ਹੋਵੇ?

1. ਓਮੇਗਾ 3 ਫੈਟੀ ਏਸਿਡ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ ਜਿਵੇਂ ਬਦਾਮ, ਅਖਰੋਟ ਅਤੇ ਚੀਆ ਬੀਜ, ਅਲਸੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
2. ਮੱਛੀ
3. ਫਲ ਜਿਵੇਂ ਬਲੂਬੇਰੀਆਂ, ਅਨਾਨਾਸ
4. ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਟਮਾਟਰ, ਫੁੱਲ ਗੋਭੀ, ਬਰੋਕਲੀ, ਹਰੀਆਂ ਫਲੀਆਂ ਆਦਿ।
5. ਦਾਲਾਂ, ਸੋਇਆਬੀਨ
6. ਓਲਿਵ ਤੇਲ
7. ਛਾਣਬੂਰੇ ਵਾਲਾ ਆਟਾ, ਖਾਸ ਕਰ ਰਾਗੀ ਦਾ ਆਟਾ ਅਤੇ ਕੋਧਰਾ
8. ਗੰਢੇ, ਅਦਰਕ, ਥੋਮ, ਹਲਦੀ
9. ਡਾਰਕ ਚਾਕਲੇਟ

ਕਿਹੜੇ ਖਾਣੇ ਨਹੀਂ ਖਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ:
* ਪ੍ਰੋਸੈਸਡ ਖਾਣੇ
* ਤਲੇ ਖਾਣੇ
* ਓਮੇਗਾ 6 ਫੈਟੀ ਏਸਿਡ, ਸੈਚੂਰੇਟਿਡ ਥਿੰਦਾ

* ਖੰਡ
ਸਾਰ: ਗੱਡੀ ਵੀ ਜੇ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਖੜ੍ਹੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਜ ਹੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜੇ ਨਾ ਤੋਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰਲਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਹੀ ਜਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਕਸਰਤ, ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ, ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਅਪਣਾਉਣ ਤੇ ਬੋਲੋਤੀ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਵਿੱਡ ਭਾਰ ਲੇਟਣ ਨਾਲ ਸਿਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਟੇਢੀ ਕਰ ਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੇਟਣ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਜ ਹੀ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਸਿਰਹਾਣਾ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲੇਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਪਾਉਣੀ: ਬਾਹਵਾਂ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਆਕੜ ਲੈਣੀ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲਰ ਪੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੱਚ ਕੇ ਸਿੱਧੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੱਠਿਆਂ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਲਚਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇ।

ਹੱਡੀਆਂ ਤਗੜੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ: 40 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਹਲਕਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਸਰਤ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲਰ ਭੱਜਣਾ ਜਾਂ ਤੇਜ਼ ਤੁਰਨਾ ਜਿੱਥੇ

ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਈਸਟਰੋਜਨ ਹਾਰਮੋਨ ਦੀ ਟੁੱਟ ਫੁੱਟ ਵਧਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਛੇਤੀ ਤਿੜਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋੜ ਵੀ ਚੀਕਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਉਨੀਦਰਾ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਰਾਈਟਿਸ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨੀਦਰੇ ਨਾਲ ਵੱਧ ਪੀੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਪੂਰੇ 8 ਘੰਟੇ ਦੀ ਨੀਂਦਰ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕਾਊਚ ਪੋਟੈਂਟੋ: ਆਰਾਮ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਪਸਰ ਕੇ ਲੇਟਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਦਰਦ ਸਹੇੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਜੋੜ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਟੇਡੇ ਹੋ ਕੇ ਜਾਮ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਿੱਠ ਦਾ ਵੀ ਨਾਸ ਵੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣ ਵਿਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਹੈ।

ਅਸਾਂ ਬਹੁਤਿ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਆਵਣਾ

ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੁੱਛਿਆ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਜੋ ਕਲਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਂਦਾ? ਕਿਉਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ? ਕਿਉਂ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ? ਕਿਉਂ ਅਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਬੋਝ ਹੋਠਾਂ ਦੱਬਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ? ਸੌ ਇਸ ਦਾ ਉਤਰ ਸਭ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ

ਜੋਤੀ ਹੀਰ

ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਡਰ ਇਹ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ? ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਮਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾ ਕੇ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ। ਬੰਦਾ ਜਿਉਣ ਲਈ ਹਰ ਪਾਸੇ

ਆਪਣੀ ਵਾਹ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਬੰਜਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਬੰਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਫਲ ਬੀਜ ਲਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੀਜਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਆਸ ਲਾ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਫਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਣਕਾਰੀ ਤੇ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਸੌ ਇਹੀ ਹਾਲ ਸਾਡੀ ਇੱਛਾ ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਿਹਤਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਸਾਡੀ ਇੱਛਾ ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਸ਼ਕਤੀ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਮਾਜ ਨਾਮ ਦੇ ਭੂਤ ਤੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਆਦਿ। ਜਦਕਿ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗ

ਰਹੋ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ, ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਬਣਾਏ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲ ਬਿਨਾ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਬਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਮਤ ਡਰ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਉੱਪਰ ਪਾਈ ਗਈ ਜਿੱਤ ਹੈ। ਬਹਾਦਰ ਬੰਦਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੂੰ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਡਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।' ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਡਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਕੰਮ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜੇ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ। ਜਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੋ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਨ ਨਹੀਂ, ਰੱਬ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬਰਕਤ ਵੀ ਕਿੱਥੋਂ ਪਾਉਣੀ ਹੈ?

ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਅੰਦਰ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕਦੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜੇ ਕਦੇ ਸਮਝ ਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜਾਂ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਿਤ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦੇ। ਮਹਾਨ ਸੰਤ ਰੂਮੀ ਵੀ ਇਹੋ ਗੱਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਭਾਲ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਬਸ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨੀ ਕੁ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤੇ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਅਸਲੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਇਕ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਦਾ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਨਜ਼ਰ ਨਾਸਿਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਚੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲਿਟਰੇਚਰ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਭਾਉਣ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਤੋਂ ਕਰੋਸੀਏ ਨਾਲ ਬੁਣਨਾ

ਸਿੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮਰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਸਿਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਅੱਜ ਉਹ ਇਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2013 ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਇਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਕਲਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਸਲਾ ਇੰਨਾ ਕੁ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਉਸ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਰਾਹ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ ਰਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਫੀ ਫਕੀਰ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਜੀ ਆਖਦੇ ਨੇ...
ਅਸਾਂ ਬਹੁਤਿ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਆਵਣਾ।
ਕਹੈ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਸੁਣਾਇ ਕੈ,
ਅਸਾਂ ਖਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਵਣਾ।

ਰੂਸੀ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਾਵਲ - ਮੁਰਦਾਂ ਰੂਹਾਂ

ਲੇਖਕ: ਨਿਕੋਲਾਈ ਗੋਗੋਲ

ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ - ਜਸਪਾਲ ਘਈ

ਨਿਕੋਲਾਈ ਗੋਗੋਲ ਦਾ ਸ਼ੁਮਾਰ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਢੀ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਲੇਖਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੂਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਬੂਲਿਆ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਜਸੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਤਸਵੀਰ ਉਸਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਨਾਵਲਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁਲਕ ਛੱਡ ਕੇ ਜਲਾਵਤਨ ਵੀ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸੀਹੇ ਵੀ ਸਹਿਣੇ ਪਏ। ਉਸਦਾ ਹਥਲਾ ਨਾਵਲ 'ਮੁਰਦਾਂ ਰੂਹਾਂ' (ਡੈੱਡ ਸੋਲਜ਼) ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਰੂਸੀ ਇਨਕਲਾਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ

ਆਪਣੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਗੁਲਾਮ ਉਸਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਲਜੀਏਟ ਕਾਊਂਸਲਰ ਜਗੀਰਦਾਰ ਦਰਸਾ ਕੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ, ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਨਾਂ ਸਬੰਧ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਉਸਦੇ ਇਸ ਰਹੱਸਮਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਇਹ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਲੋਭ ਲਾਲਚ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਚਿਚਾਕੋਵ ਮਰੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਕਿਉਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਠਕ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਖਰੀਦੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪੈਦਾ

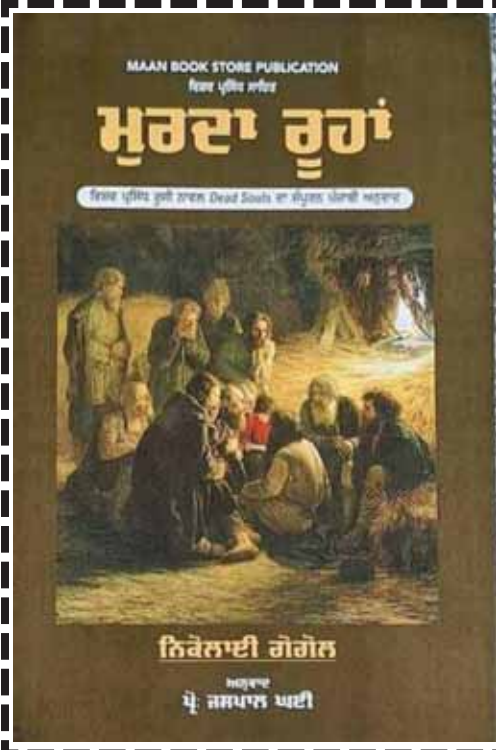
ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਵੱਲ ਉਠਦੀਆਂ ਸ਼ੱਕੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਿਕਾਣਾ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੱਲ ਪਰਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਰਦਾਂ ਰੂਹਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਾਹਰਾਹੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਪਈ ਨਫ਼ਰਤ ਫੁੱਪਾਏ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੁਪਦੀ। ਚਿਚਾਕੋਵ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮਰੇ ਪਰ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਉਂਦੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੂਸ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅਮੀਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ-ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਣਮੁੱਖੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ। ਚਿਚਾਕੋਵ ਆਪ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗੁਪਤਤਾ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਤਾਂ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਹੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਧਵਾ ਔਰਤ ਹੋਸਾਰੋਵਾ ਦੀ ਜਾਲੀ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਖਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬੁਣੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਉਸਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਮਾਤ ਦੇਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਰੱਖਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਪੁਰਸ਼ ਅਬਾਨਾਸੀ ਮੁਜ਼ਾਰੋਵ ਉਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਚਿਚਾਕੋਵ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਜ਼ਾਰੋਵ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਘਿਰਣਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਵੀ ਆਖਿਰ ਮਨੁੱਖ ਹਨ ਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਾਣੇ

ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਵਿਚ ਚਾਹੇ ਨਾਵਲ ਦਾ ਅੰਤ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਆਦਰਸ਼ਕ ਰੰਗਤ ਵਾਲਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਵਲ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਦਾ ਅਹਿਮ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਗੈਰ ਯਥਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਰਦਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸ ਵੱਲੋਂ ਆਬਾਨਾਸੀ ਮੁਜ਼ਾਰੋਵ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਚਿਚਾਕੋਵ ਨੂੰ ਸੁਧਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਪੁਰਾਣਾ ਚਿਚਾਕੋਵ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ ਮੁਜ਼ਾਰੋਵ ਵਾਂਗ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਸੁਆਰਨ ਲਈ ਉਸਦਾ ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖਤਵਵਾਦੀ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੇਖਕਾਂ ਕੋਲ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਬਦਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਗੁਲਾਮ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਲੋਕ ਰਾਇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਹਿਤ ਹੈ ਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਤੇ ਰਜਵਾੜਾਸ਼ਾਹੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੋਕ ਰਾਇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੇ ਪੜਾਅ-ਦਰ-ਪੜਾਅ ਰੂਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀ ਰਸ ਕਮਾਲ ਦਾ ਹੈ। ਚਿਚਾਕੋਵ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਵਲ ਪਾਠ ਵਿਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਲਾਸਿਕ ਨਾਵਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚੱਜਾ ਅਨੁਵਾਦ ਨਾਮਵਰ ਗੁਜਰਲਗੋ ਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਪ੍ਰੋ. ਜਸਪਾਲ ਘਈ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪ੍ਰੋ. ਘਈ ਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ ਦਾ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਸਕ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੂਸੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਜੀਵ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। 228 ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ 300 ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਮਾਨਬੁੱਕ ਸਟੋਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਤੁੰਗਵਾਲੀ (ਬਠਿੰਡਾ) ਨੇ ਛਾਪਿਆ ਹੈ।

ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਵੀ ਵੇਖਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਤਿੱਖਾ ਮੋੜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਾਬੀ ਤੇ ਜੁਆਰੀ ਜਗੀਰਦਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਧਾਰਣੀ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਸ ਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਗੁਲਾਮ ਜਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁਰਦਾਂ ਰੂਹਾਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਖਿਆਲ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਗੁਲਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਕੇ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਮੁਸੀਬਤ

ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਹਾ
ਫੋਨ: 89682-82700

ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜਾ ਸਜੀਵ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲੂੰ-ਕੰਡੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਲੋਕ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਮੌਢੀ ਲੇਖਕ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਰੂਸੀ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨਾਵਲ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਪਾਵੇਲ ਇਵਾਨੋਵਿਚ ਚਿਚਾਕੋਵ ਅੰਦਰਲੀ ਮੂਰਛਿਤ ਹੋਈ ਮਾਨਵੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਜਾਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਾਠ ਤਾਸੀਰ ਵੀ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਅਰਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਨਾਵਲ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਚਿਚਾਕੋਵ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪਛਾਣ ਮੁਰਦਾਂ ਰੂਹਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਰਹੱਸਮਈ ਕਿਰਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਠਕ ਨਾਵਲ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਪਾਤਰ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਰਦਾਂ ਰੂਹਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਹਰ ਜਿਸ ਜਗੀਰਦਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੇਠਲੇ ਗੁਲਾਮ ਇਲਾਜ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਉਂਦੇ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਮੁਰਦਾਂ ਗੁਲਾਮ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤੇ

“ਜੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋੜੇ ਜ਼ਰੂਰ ਵਰ੍ਹਾਓ ਜਨਾਬ, ਜੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਮਾਲਕ ਕੋੜੇ ਵਰ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਲਵੋ। ਗਲਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕੋੜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋੜੇ ਵਰ੍ਹਾਉਣ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੋੜੇ ਨਾ ਵਰ੍ਹਨਗੇ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚਾਂ ਦਾ ਜਾਦੂਗਰ - ਕਮਲ ਬੰਗਾ

ਦਮਨ, ਪੀੜ, ਪੀੜ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ, ਪੀੜ ਦੀ ਅਵਚੇਤਨੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਪੀੜ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਨਵੀਂ-ਬੁਲਬੁਲ' ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਪੱਖਪਾਤ, ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਦਮਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪੀੜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖਪਾਤ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤਕ ਅਤੇ ਅਦੀਬ ਲੋਕ ਪਹਿਚਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ
ਫੋਨ: 98158-02070

ਇਸ ਉਪਰ ਚਿੰਤਨੀ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਕਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਪੌੜੀ-ਦਰ-ਪੌੜੀ 2008 ਤੋਂ 2023 ਤੱਕ 17 ਪੁਸਤਕਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

“ਜਿਵੇਂ ਦੀਵੇ ਨਾਲ ਦੀਵਾ ਲਾ ਕੇ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰੀਦਾ ਬਨੇਰਾ, ਉਵੇਂ ਦਿਲ ਤੋਂ ਦਿਲ ਤੀਕ, ਮੇਰਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਸੁਨੇਹਾ।” ਪੁਰਤਗਾਲ ਦੇ ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਜੋਸੇ

ਸਰਮਾਠੇ ਨੇ ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਅਸੀਂ ਤਰਕ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਘੋਖੋ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘੋਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਨਿਰਖੋ” ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਨਿਰਖਣਾ ਹੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੀ ਇਹੀ ਦੂਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦੂਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲਾ ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ, ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰ, ਪਿਆਰ/ਮੁਹੱਬਤ ਆਦਿ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ 'ਚ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਫੋਕਸ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਕਵਿਤਾ ਝਰਨੇ ਵਾਂਗਰ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਲਗਾਤਾਰ ਤੁਰਦੀ ਹੈ, ਅਡੋਲ।

“ਖਿਆਲਾਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਬਸ ਉਚੇ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਵੱਲ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

“ਮੈਥੋਂ ਖੁਸ਼ਕ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਂਗ, ਤਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਾਲੇ ਗੁਲਾਮੀ 'ਚ ਮੈਥੋਂ, ਖਿੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।” ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਸੁਹਜ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਠਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਉਣਤਾਈਆਂ ਦਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਵੰਨਗੀ ਗੁਜ਼ਲ ਵਿਚ ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਨੇ ਅਲੱਗ ਥਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਉਹ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਪੁਲਾਘਾਂ ਪੁੱਟਦੀ ਹੈ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ

ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵੱਲ ਝਪਟਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਉਹਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਹੈ।

ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਪਈਆਂ ਤ੍ਰੇੜਾਂ, ਨਫ਼ਰਤੀ ਵਰਤਾਰਾ, ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਲੀਨ ਉੱਤੇ ਵਿਛਿਆ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੜਪ

ਉਠਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਆਖਿਰ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਚੋਂ ਕਦੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏਗਾ, ਕਦੋਂ ਇੱਕ ਧਰਮ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੇਗਾ,

ਕਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਸਕੇਗਾ? ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਪਾੜੇ, ਕਤਲ

ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਦੰਗੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤ੍ਰਾਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਵਿਸਲਾਵਾ ਸ਼ਿਬੋਰਸਕਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, “ਕੀ ਉਹ 'ਬੰਦੇ' ਕਹਾਉਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਵੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਜਾਨਵਰ' ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ। ਜਾਨਵਰ ਕਦੇ ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ” ਉਸਦੀ ਇਸੇ ਚੇਤਨਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਸੰਕੇਤਾਂ 'ਚ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

“ਖਾਲੀ ਸੜਕ-ਖਾਲੀ ਰਾਹ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਕੋਈ ਦੌੜਦੇ, ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਦੌੜਦੇ, ਸਾਰੇ ਜਣੇ-ਨੇ।” “ਗਰੀਬ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ, ਰੋਟੀ-ਕਪੜੇ-ਮਕਾਨ ਨੇ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਝੰਬਿਆ ਹੈ, ਮੰਗਿਆਈ ਦੇ ਤੁਫ਼ਾਨਾਂ।”

ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ/ਗੁਜ਼ਲ, ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਵਿਚਰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ 17ਵੀਂ ਨਵੀਂ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਾਰ 'ਚ 'ਜੀ ਆਇਆਂ'। 'ਨਵੀਂ-ਬੁਲਬੁਲ' ਬਨਾਮ ਨਵੀਂ ਉਡਾਰੀ 'ਤੇ ਫ਼ਖਰ ਹੈ। ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਸੋਚਾਂ ਦਾ ਜਾਦੂਗਰ ਹੈ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.) ਫਗਵਾੜਾ ਨੇ ਛਾਪੀ ਹੈ। 240 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਮੁਲ 300/-ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਅਜ਼ੀਮ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਇਸਮਤ ਚੁਗਤਾਈ: ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਸ਼ਾਹ

ਉਰਦੂ ਦੀ ਮਿਸਾਲੀ ਲੇਖਕਾ ਇਸਮਤ ਚੁਗਤਾਈ ਬਾਰੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਦਾਕਾਰ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਇਹ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਲੇਖ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲਬਾਲਬ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਮਤ ਚੁਗਤਾਈ ਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਮਾਨੋ ਕੁੱਜੇ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸਮਤ ਚੁਗਤਾਈ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਿਆਮ ਬੇਨੇਗਲ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਜੁਨੂਨ' (1979) ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਆਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਇਸਮਤ ਆਪਾ' ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲੰਮੀ, ਪਤਲੀ, ਤੁਨਕ-ਮਿਜ਼ਾਜ਼, ਚੀਲਨੁਮਾ ਔਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਾਲ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਹੋਣਗੇ। ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਅਕਸ ਗਲਤ ਨਿਕਲਿਆ। ਚਿੱਟੇ ਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਇਹ 'ਬੁੱਢੀ' ਗੋਲ-ਮਟੋਲ, ਖੁਸ਼ਮਿਜ਼ਾਜ਼ ਤੇ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਨਿਕਲੀ। ਕੋਈ ਨਾਜ਼-ਨਖ਼ਰਾ ਨਹੀਂ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਸੰਵਾਦ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖੇ ਹੀ ਸਨ, ਪਟਕਥਾ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਅਦਾਕਾਰੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੜੀ ਗੱਪੜੀ ਸੀ ਉਹ। ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤਕ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਉਰਦੂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਅਫ਼ਸਾਨਾਨਿਗਾਰ ਇਸਮਤ ਚੁਗਤਾਈ ਹੈ।

ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਡੇ ਨਾਟਕ 'ਇਸਮਤ ਆਪਾ ਕੇ ਨਾਮ' ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਨਾਟਕ, ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ 26 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜੋ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਤਜਰਬਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਰਤਨਾ ਤੇ ਬੇਟੀ ਹੀਬਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਹਨ, ਇਸ ਜੁਬਾਨ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਜੁੜ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗੀ। ਪਰ ਇਸਮਤ ਚੁਗਤਾਈ ਦੀ ਲੇਖਣੀ ਦਾ ਕਮਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ ਤੇ ਉਮਰ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਥਾਨਕ ਉੱਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਹਰ ਯੁੱਗ, ਹਰ ਸਮੇਂ ਤੇ ਹਰ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਰਤਮਾਨਵਰਥ, ਕੀਟਸ, ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ, ਇਬਸਨ, ਬ੍ਰੈਂਡ, ਡਿਕਨਜ਼ ਦੀ ਖੁਰਾਕ 'ਤੇ ਪਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਉਰਦੂ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਅਦਬ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਮਾਲ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਮਿਰਜ਼ਾ ਗ਼ਾਲਿਬ' (ਸੀਰੀਅਲ) ਰਾਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਰਦੂ ਅਦਬ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜੋੜਿਆ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ, ਸੁਲੂਕੁਲ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਤੇ ਲੱਜ਼ਤ ਦਾ ਸੁਆਦ ਮਾਣਨਾ ਸਿਖਾਇਆ। ਇਸਮਤ ਆਪਾ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਅਦਬ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੇ

ਇਨਸਾਨੀ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੇ ਚਿਤਰਣ ਪੱਖੋਂ ਉਰਦੂ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰਨਾਂ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਹੈ।

ਇਸਮਤ ਆਪਾ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਜ਼ਮਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਤਾਂ ਸੀ ਹੀ, ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਭੰਗਣ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਬੁਣ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਕਾਇਨਾਤੀ ਹੋਵੇ; ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਰਗੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਟੁੰਬ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਵੀ। ਉਹ ਬੁੱਢੇ ਬੰਦੇ ਤੇ ਜਵਾਨ ਔਰਤ ਦਰਮਿਆਨ ਜਿਸਮਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਮੁਹਾਰਤ ਨਾਲ ਬੁਣ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬਦਫ਼ੈਲੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ। ਸੈਕਸ, ਹਮਜਿਨਸੀ ਸਬੰਧ, ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰੇ ਸਬੰਧ-ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਇਸਮਤ ਆਪਾ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ-ਆਸਾਧਾਰਨ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਸਨ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਨਸਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੀ, ਸਹਿਜ ਭਾਅ ਕਰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਰੂਹ ਨੂੰ ਵੀ ਟੁੰਬ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। 'ਲਿਹਾਫ਼', 'ਘਰਵਾਲੀ', 'ਨਿਵਾਲਾ' - ਮੈਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸਮਤ ਚੁਗਤਾਈ ਅੰਦਰ ਵਸੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਸ਼ਾਰ ਹਨ।

ਇਸਮਤ ਔਰਤਪ੍ਰਸਤ ਸੀ, ਪਰ ਔਰਤਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਆਸਤੀਨ 'ਤੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਘੁੰਮਦੀ। ਉਹ ਸਿਆਸੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਕ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਬਿੱਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਾਉਂਦੀ। ਫੈਜ਼ ਅਹਿਮਦ ਫੈਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਵਾ ਸੀ ਕਿ ਕਲਮ ਵਿਚ ਜਾਦੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਮਤ ਸਿਆਸੀ ਮੁਹਾਵਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਰਤਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਫੈਜ਼ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਿਕਵੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਦੇ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸਮਤ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿਆਸਤ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਇਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ।

-ਪੋਸ਼ਕਸ਼: ਅਜੈ ਤਨਵੀਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਦੇ ਲਈ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਹੋਇਆ 'ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ'

ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਨਾਮੀਂ ਅਦਾਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਰੰਗਮੰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਲਮੀ ਪਰਦੇ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ। ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਤੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਛੋਟੇ ਪਰਦੇ

ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਆਏ ਹਰੀਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਨੁਰਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਯਾਰ ਅਣਮੁੱਲੇ' ਨਾਲ ਬਣੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਜੱਟ ਟਿੱਕ' ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਜਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਰੀਸ਼ ਫਿਲਮ ਦੀ ਚੋਣ ਬੜੀ

ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੇ ਰੰਗ ਬਿਖੇਰੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਾਣਮੱਤਾ ਅਦਾਕਾਰ ਬੜੀ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਬਾਅਦ ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮੇ ਲਈ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਕਈ ਵੱਡੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਉਸਦੀ ਫਿਲਮ "ਐਨੀ ਹਾਓ-ਮਿੱਟੀ ਪਾਓ" ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਤੋਂ ਦਰਸ਼ਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ਼ ਹਨ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਖੂਬ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲ ਸਿਨੇਮੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਅਦਾਕਾਰਾ ਅਮਾਇਰਾ ਦਸਤੂਰ ਬੜੇ ਨਾਇਕਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਫਿਲਮ "ਚੱਲ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ-1,2,3" ਵਰਗੀਆਂ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ "ਦਾਣਾ-ਪਾਣੀ, ਬਾਜ਼ਰੇ ਦਾ ਸਿੱਟਾ" ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਜੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ ਜਿਸਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਜਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੋੜੀ ਵਲੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੋਕੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਫਿਲਮਾਈ ਗਈ ਇਹ ਫਿਲਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਾਤਲ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੇਗੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਨੇ ਰੰਗਮੰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਲਮਾਂ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਾਇਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਪੰਜਾਬਣ' ਨਾਲ ਵੱਡੇ

ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਫਿਲਮ 'ਚ ਨਵਾਂਪਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਕਲਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। 'ਬੁਰਾਅ, ਡੈਡੀ ਕੂਲ ਮੁੰਡੇ ਫੂਲ, ਹੈਪੀ ਗੋ ਲੱਕੀ, ਵਿਆਹ 70 ਕਿਲੋਮੀਟਰ, ਪ੍ਰੋਪਰ ਪਟੋਲਾ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਯਾਰ ਅਣਮੁੱਲੇ, ਗੋਲਕ ਬੁਗਨੀ ਬੈਂਕ ਬਟੂਆ, ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ, ਲਾਈਏ ਜੇ ਯਾਰੀਆਂ, ਆਦਿ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਈ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਹੋਏ ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਦੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਦਾ ਟਰੇਲਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਲੋਂ ਖੂਬ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਰਮਾਤਾ ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿੱਬਲਜ਼ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਫਿਲਮਜ਼ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਬਣੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਹਰੀਸ਼ ਵਰਮਾ, ਅਮਾਇਰਾ ਦਸਤੂਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰਮਜੀਤ ਅਨਮੋਲ, ਬੀ.ਐਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਿਰਮਲ ਰਿਸ਼ੀ, ਸੀਮਾ ਕੋਸਲ, ਦੀਦਾਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਨੇਹਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਅਹਿਮ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਲਾਕਾਰ ਅਕਰਮ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਕੀ ਕੌੜ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਰਿਧਿਮ ਬੁਆਏਜ਼ ਵਲੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਲਮ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਵੀ ਕਮਾਲ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਫਿਲਮ "ਐਨੀ ਹਾਓ-ਮਿੱਟੀ ਪਾਓ" ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

-ਸੁਰਜੀਤ ਜੱਸਲ
98146-07737

ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਬਿਨਾ ਬੈਂਡ ਚੱਲ ਇੰਗਲੈਂਡ'

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਹਫਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ

ਯੂ ਐਸ ਏ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਬਣੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਹੀਰੋ ਰੌਸ਼ਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਅਤੇ ਹੀਰੋਇਨ ਨਵਾਂ ਚਿਹਰਾ ਸਾਇਰਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਫਿਲਮ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ

ਚਾਹਲ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਰੂਪੀ, ਰਾਜ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਾਰਬੀ ਸੰਘਾ, ਨੇਹਾ ਦਿਆਲ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਨੀ ਅਤੇ ਬਦਰ ਖਾਨ ਆਦਿ ਨਾਮੀ

ਕੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਰੁਝਾਨ ਤਹਿਤ ਇਕ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਬਿਨਾ ਬੈਂਡ ਚੱਲ ਇੰਗਲੈਂਡ' 17 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਵੀ ਆਈ ਪੀ ਫਿਲਮਸ

ਫਿਲਮੀ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇਵ ਵਲੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਘੁੱਗੀ, ਬੀ ਐਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਣਾ ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ, ਸੁੱਖੀ

ਸਿਤਾਰੇ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ 'ਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਮਾਤਾ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਹਨ। ਨਾਮੀ ਫਿਲਮ ਲੇਖਕ ਰਾਜੂ ਵਰਮਾ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਆਮ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲੋਂ

ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਜ਼ਰੀਏ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੱਡੇ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਸਾਇਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਫਿਲਮ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਮੌੜ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਆਏ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧੀ ਕਿਸੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਰਿਵਾਰ

ਦੀ ਨੂੰ ਹੁਣੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਹੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਹੀਰ, ਰਮਨ ਪਲਟਾ ਅਤੇ ਹਰਸ਼ ਵਿਰਕ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਇਹ ਫਿਲਮ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰੁਮਾਂਸ, ਕਾਮੇਡੀ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਬੇਸ਼ਬਰੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

-ਜਿੰਦ ਜਵੰਦਾ
ਫੋਨ: 97795-91482

‘ਬੂਹੇ ਬਾਰੀਆਂ’ ਅਤੇ ਵਿਗਸ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ

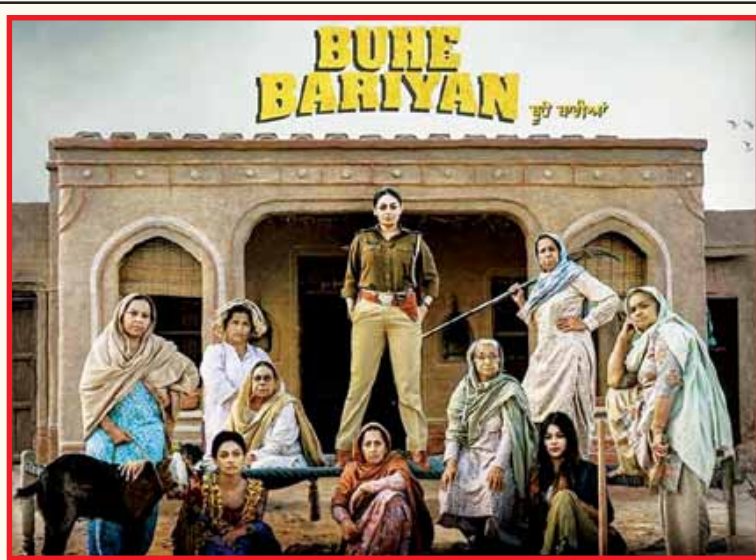
ਆਮ ਕਿਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਣਨ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸੁੱਭ ਸ਼ਗਨ ਹੈ। ਵੀਰਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ‘ਬੂਹੇ ਬਾਰੀਆਂ’ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਬਬ ਬਣਿਆ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵੇਲੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਧਰਨੇ ‘ਤੇ ਬੈਠੀਆਂ ਮੁਜ਼ਾਰਾ ਲਹਿਰ ਦੀ ਕਰਮਭੂਮੀ ਬਣੇ ਪਿੰਡ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦਵੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਫਿਲਮ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਮੌਕੇ ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਔਰਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਫਿਲਮ ਦੀਆਂ ਨਾਇਕ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਹਨ, ਕਿਰਤੀ ਔਰਤਾਂ। ਨੌਜਵਾਨ ਉਦੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਫਿਲਮ ਜਗਦੀਪ ਬੜਿੰਗ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ।

ਪਿੱਤਰ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਦੇ ਲੋਟੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਤਾਈਆਂ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਭਰਪੂਰ ਕੌਰ (ਭੂਰੇ ਬੀਬੀ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪਿੰਡੋਂ ਬਾਹਰ ਆਪਣਾ ਚੰਬਾ ਸਿਰਜ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਦੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਗੀਰੂ ਪਿੱਤਰ ਸੱਤਾ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿਚ ਰਤਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਰਦਾਨੀ ਪੌਸ ਦਾ ਮੱਥਾ ਉਦੋਂ ਠਣਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬੀਬੀਆਂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਕਾਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਇੱਕ ਲੋੜਵੰਦ ਘਰ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਡੋਲੀ ਤੌਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਸਦੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਮਰਦਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਿੱਤਰਕ ਸੱਤਾ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਧੱਕ ਕੇ ਆਮ ਇਨਸਾਨੀ ਹਕੂਕ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਰਵੇਂ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਡਟਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਚੰਬੇ ਵਿਚ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪਿਆਰ ਦੇ ਪੱਜ ਗਰਭਵਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੰਮੀਆਂ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪਲ ਰਹੇ ਜੀਅ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਵਿਗਸਣ ਦਾ ਵੱਲ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਫਿਲਮ ‘ਗੁਲਾਬੀ ਗੈਂਗ’ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਵੇਗੀ ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ‘ਬੂਹੇ ਬਾਰੀਆਂ’ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਅਤੇ (ਸੱਜੇ) ਫਿਲਮ ਅਦਾਕਾਰਾ ਨੀਰੂ ਬਾਜਵਾ।

ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਅਲੋਕਾਰ ਔਰਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਦੀਆਂ ਨੇ। ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਿਆਸੀ, ਆਰਥਿਕ ਅਸਾਵੇਂਪਣ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀਆਂ ਟੱਕਰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਮਰਦਾਵੀਂ ਚੌਧਰ ਦੀ ਹਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤ ਮੂਜਬ ਬਾਦਲੀਲ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਪਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਰਿਆਦਾ ਤੇ ਤਹੱਮਲ ਦਾ ਪੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ। ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਨਿਰਮਲ ਰਿਸ਼ੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਭੰਗੂ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੀਮਾ

ਕੌਸ਼ਲ ਤੇ ਅਨੀਤਾ ਮੀਤ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪਹਿਰਾਵਾ ਤੇ ਸਾਦਗੀ ਰੱਖੀ ਹੀ, ਰੁਬੀਨਾ ਬਾਜਵਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਂ-ਗਲੈਮਰਾਈਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨਾਲ ਨਿਬੜੀ, ਕਮਾਲ ਹੈ। ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਈ ਧੀ (ਸਿਮਰਨ ਚਾਹਲ)

ਫਿਲਮ ‘ਕਲੀ ਜੋਟਾ’, ‘ਮੌੜ’, ‘ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ ਚਾਅ’ ਅਤੇ ‘ਚੇਤਾ ਸਿੰਘ’ ਦੇ ਪੋਸਟਰ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਧਿਰ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਸਹੀ ਰਾਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਜਾਤ ‘ਤੇ ਫੋਕੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਤਰਕ ਦੀ ਸਾਣ ‘ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਲਲਕਾਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਹੀਰੋ ਹੀਰੋਇਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੱਚੀ-ਮੁੱਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਮਾਣੀਆਂ, ਨਿਤਾਣੀਆਂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਿਰਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਦੀਆਂ ਨੇ, ਸਵੈਮਾਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਸਿਰਜਦੀਆਂ ਨੇ। ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਮੱਲਦੀਆਂ, ਆਪਣੇ ‘ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਨਿਸ਼ੰਗ ਤੋੜਦੀਆਂ ਇਹ ਸੁਨੱਖੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਾਤਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਚਲੀ ਮਰਦਾਵੀਂ ਪੌਸ ਨੂੰ ਵੀ ਤੋੜਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ, ਮਰਦ ਸਟਾਰ ਦੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਪਰ ‘ਬੂਹੇ ਬਾਰੀਆਂ’ ਨੇ ਇਹ ਭਰਮ ਤੋੜਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਸ਼ ਠਾਣੇਦਾਰ ਲਈ ਸਰ ਤੇ ਜਨਾਬ (ਮਰਦਾਵਾਂ ਸੰਬੋਧਨ) ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਪਰ ਔਰਤ ਠਾਣੇਦਾਰ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਹੋਣਾ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਭੂਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਵਜੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਠਾਣੇਦਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮੇ ਦੇ ਵਿਗਸਣ ਦੀ ਸਾਹਦੀ ਭਰਦੀ ਹੈ। ਨੀਰੂ ਬਾਜਵਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੰਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਪੈਸਾ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਲਈ ਮੁਬਾਰਕ ਦੌਰ ਹੈ। ਮਲਕੀਤ ਰੋਣੀ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗਾਧੂ, ਬਲਜੀਤ, ਦੀਪਕ ਸਭ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੀਤ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਸੰਗੀਤ ਬਹੁਤ ਉਮਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮੇ ਲਈ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਵਗ ਰਹੇ ਨੇ। ‘ਕਲੀ ਜੋਟਾ’, ‘ਮੌੜ’, ‘ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ ਚਾਅ’, ‘ਚੇਤਾ ਸਿੰਘ’ ਜਿਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਸੋਹਣੇ ਸੁਨੇਹੇ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਕਤ ਸਾਡਾ ਹਾਸਲ ਬਣਿਆ ਰਹੇ, ਬੱਸ ਇਹੀ ਦੁਆ ਹੈ।

ਜੀਨਤ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ 70ਵੇਂ ਅਤੇ 80ਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਨਾਮ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ ਅਦਾਕਾਰਾ ਜੀਨਤ ਅਮਾਨ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਕਾਊਂਟ ‘ਤੇ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਪੂਰ ਨਾਲ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬਿਤਾਏ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅਦਾਕਾਰਾ ਨੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ‘ਤੇ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਹੇਠ 1978 ਵਿਚ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ‘ਸਤਿਅਮ ਸਿਵਮ ਸੁੰਦਰਮ’ ਵਿਚਲੇ ਸਹਿ-ਅਦਾਕਾਰ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਪੂਰ ਨਾਲ ਗੀਤ ‘ਚੰਚਲ ਸ਼ੀਤਲ ਨਿਰਮਲ ਕੋਮਲ’ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ, “ਸ਼ਸ਼ੀ ਜੀ ਤੇ ਮੈਂ ‘ਚੰਚਲ ਸ਼ੀਤਲ ਨਿਰਮਲ ਕੋਮਲ’ ਗਾਣੇ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ

ਰਾਜ ਜੀ ਸਨ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨ੍ਰਿਤ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਨਾਲ ਇਹ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨੱਚਣਾ ਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਾਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਚ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਮਝਾਈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਜੀ ਹੱਸ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਕਰਾਂਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਯੂ-ਟਿਊਬ ‘ਤੇ ਦੇਖੋ।”

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਫਿਲਮ ‘ਸਤਿਅਮ ਸਿਵਮ ਸੁੰਦਰਮ’ ਦਾ ਇਹ ਗੀਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕ ਮੁਕੇਸ਼ ਨੇ ਗਾਇਆ ਸੀ।

ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਵਿਚ ਤੱਬੂ ਦੀ ਫਿਲਮ ‘ਖੁਫੀਆ’

ਅਦਾਕਾਰਾ ਤੱਬੂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਫਿਲਮ ‘ਖੁਫੀਆ’ ਦਾ ਵਰਲਡ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇੰਡੀਅਨ ਫਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਆਫ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਾਰਦਵਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਫਿਲਮ ‘ਖੁਫੀਆ’ ‘ਰਾਅ’ ਦੇ ਜਾਸੂਸੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਅਮਰ ਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਵਲ ‘ਐਸਕੋਪ ਟੂ ਨੋਵੇਅਰ’ ਤੋਂ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਐਕਸ਼ਨ ਤੇ ਰੁਮਾਂਸ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਅਦਾਕਾਰਾ ਹਰ ਐਕਤ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਟੀਜ਼ਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਪੰਜ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਦਰਸ਼ਕ ਬੋਸਬਰੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਾਰਦਵਾਜ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ‘ਮਕਬੂਲ’, ‘ਓਮਕਾਰਾ’ ਅਤੇ ‘ਰੈਦਰ’ ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿਚ ‘ਖੁਫੀਆ’ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੁਲ ਸਭਰਵਾਲ ਦੀ ਫਿਲਮ ‘ਬਰਲਿਨ’ ਦਾ ਵੀ ਵਰਲਡ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਡੋਮੀਨਿਕ ਸੰਗਮ ਦੀ ਗਾਰੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ‘ਰੈਪਚਰ’, ਆਨੰਦ ਏਕਾਰਸੀ ਦੀ ਮਲਿਆਲਮ ਫਿਲਮ ‘ਆਤਮ’ (ਦਿ ਪਲੇਅ) ਤੇ ਦੇਵਾਸ਼ੀਸ਼ ਮਖੀਜਾ ਦੀ ‘ਜੋਰਾਮ’ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨੈੱਟਫਲਿਕਸ ‘ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ

ਜਾਸੂਸੀ ਫਿਲਮ ‘ਖੁਫੀਆ’ ਦਾ ਟਰੇਲਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੱਬੂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਦੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਅਲੀ ਫਜ਼ਲ ਤੇ ਵਾਮਿਕਾ ਗੱਬੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਜਾਸੂਸੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸੱਚਮੁਚ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਾਂ। ਇਸ ਫਿਲਮ

ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੱਬੂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਜੁੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ।”

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਅਦਾਕਾਰਾ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰੀ ਹੱਕ ਬਧੋਂ ਵੀ ਹਨ। ਫਿਲਮ ‘ਖੁਫੀਆ’ ਸੱਚੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਅਦਾਕਾਰਾ ਤੱਬੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੈ, ਉਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ।

Indo American Desh Bhagat Foundation of Bay Area**ਮੇਲਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ**

ਬਾਬਾ ਸੇਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਕਨਾ

ਸ਼ਹੀਦ ਸ: ਉਧਮ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜ਼ਮ ਸ: ਭਗਤ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ

Sushil Dosanjh
Chief guest**1521 California Circle Milpitas CA – 95035****Sep 23, 2023, ਸਮਾਂ 1 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ**

ਸਭ ਨੂੰ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਅਪੀਲ

Free entry, free food**Jot Ranjit**
Host**ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ
ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਚ ਮੇਲਾ****Singers: Satti Pabla, Jeeta Gill and Gidha, Bhangra groups****Contacts****510 714 5058**

Narinder Sujjon

408 592 4044

Balbir Johal

408 250 6236

Harkewal S Sandhu

ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ:- Kuldeep S. Sujjon and Prem Kumar Sharma**Main sponsors:** Pritam S. Grewal, Atwal Brothers Merced CA, Bhupinder S Sandhu (Rurka Kalan), Dilbag S. Sandhu (Rurka Kalan), Raj Bhanote, Gurjeet S. Hothi, Inderjit S. Sidhu, Bob Dhillon, Surjit S. Bains, Narjit Sujjon, American Truck & Trailer Repair & Towing, Jarnail S. Raja, Harinder Sujjon (Skylark Limousine), Kirpal S. Atwal, Harduman S. Sanghera, Sarbjit S. Sawadee, Manjeet S. Jhikka (Aidan West Realty Inc), Tarsem S. Atwal, Balwant Singh, Master Gurdial, Amrik Khudalia, Prem Kumar Rahon, Mastan Singh, Harbans S. Bola**Mela Committee:** Kulbushan Kumar Happy, Sukhdev S. Sidhu, Balbir Johal, Iktar S. Sodhi, Mehnga S. Sarpanch**Langar Committee:** Deepa Sandhu, Harbhajan Singh, Raja, and Balwant Singh**Special thanks to University of Silicon Andhra, Milpitas CA**